UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Confessis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96158

Visual Library

pariter.ij.reſpon.de lıbe.cau.Facit C.de conſoꝛ.eiuſdem litis
l.ij.⁊ q̄ð ibi no.⁊ intelligo,ꝓhibere expreſſe vel tacite,dando li
bellū ipſi,d.l.ſi pariter.⁊ C.de noua.leg.iij. Primo tamē caſu
vbi non poteſt prohibere,poterit adſiſtere liti,ne colludatur,vt
C.ð litig.auth.nūc ſi heres.⁊ ſ.de inoffi.teſta.l.ſi ſuſpecta. Et
ad pꝛedicta de impediēdo agentē etiā in iurib⁹ pſonalib⁹,que
de vno tranſeunt in alium,facit ſ.ſolu.matri.l.Titia.⁊ q̄ð ibi
11 dixi. ¶ Nono† quero,quid confeſſione authoꝛis,an mihi pꝛeiu
dicet: Dic per Dy.in l.ſeruum filij.§.de lege.j.⁊ l.facta.§.ff.ad
12 Treb.⁊ ibi dixi. ¶ † Decimo quero,quid in pꝛobatione: Reſpō
deo,vbicunque pꝛeiudicat ſententia,pꝛeiudicat pꝛobatio,vt ſi
reciperētur teſtes ad eternam rei memoꝛiam,vel alio modo,vt
dicam j.de except.rei iudi.l.ſi mater.in fin. ¶ Undecimo que
ro,an poſſit appellari: Multa dicit Inno.extra eod.c.cum ſu
per.dicam in l.ab executoꝛe.§.alio.j.de appel,

ADDITIONES.

a ¶ Lata. Et vide Lud.Ro.in cōſi.cccvij.vbi diſputat ſi acta fa
ciant fidem contra illum,cōtra quem pꝛeiudicat ſententia. Et
vide Ludo.Ro.conſi.cccxxvj.an ſententia lata contra commu
nitatem,pꝛeiudicet tertio.
b ¶ Scienti. Adde ad hoc,⁊ vide pulchꝛe Bald.cōſi.ccl.lib.j.⁊
Pet,de Ancha.conſi.xc.
c ¶ Innocen. Adde,vt pulchꝛe per Abb.conſilio xcvj.lib.j.vbi
de his opin.diſcutit.⁊ ibi ponit,an ſententia lata contra ſubdi
tos noceat dominis.
d Jo.Fran.Ru. ¶ Reſpondeo,ante litis. Adde ꝙ Bar.vide te
nere cōtrarium in l.ſi pꝛoluſoꝛio.§.j.j.de app.dum hic vult,ꝙ
quando emptoꝛ ſciuit poſt lit.conteſt.nō ante,ꝙ non poſſit pꝛo
hibere venditoꝛem pꝛoſequi cauſam. Solu.ſm Imol.hic quem
ſequitur. Alex.hic,ꝙ ſi poſt litem conteſtatā ſuperuenit ſciētia
emptoꝛi,poterit pꝛohibere ad finē,ne ſententia ſibi emptoꝛi p̄
iudicet,vt ibi: ſed nō poterit pꝛohibere quo minus actoꝛ poſſit
pꝛocedere contra reum,contra quem lis fuit conteſt.vt hic.

LEX XLIIII.

1 ☞ Appellaſſe fruſtratoꝛie an dicat̄ quis,eo ipſo ꝙ ſuccubuit.

NEgotioꝛum. Pendēte appellatione fru
ſtratoꝛia currūt vſure.h.d.
Oppo.C.de po.l.iiij. Sol.hic fuerunt deducte in con
demnationē,vt in gl. Opp.ꝙ currunt a tempoꝛe con
firmationis,l.ð.C.de vſu.rei iud. Sol.hic de vſuris pꝛimi con
tractus,ibi de centeſimis,que currūt demū poſt confirmationē
Opp.ꝙ etiā vſure pꝛimi cōtractus nō currūt,l.fi.C.de vſur.rei
iudi. Glo.dat tres ſolutio.vna eſt ꝙ illud eſt verū,qñ non appel
lauit,⁊ ſic tranſiuit in rem iudicatā: hic ſic,⁊ hanc appꝛobat,vt
ſ.de vſu.l.tutoꝛ.⁊ hec vera. Alia,ꝙ hic fruſtratoꝛie appellauit,
⁊ hec eſt bona. Sed contra eam facit j.de appel.l.negotioꝛū.in
pꝛin,pꝛout illud verbū,bona fide.determinat verbū appellauit:
ſed licet ſit fruſtratoꝛia,q2 errauit in iure,tamen eſt bone fidei
1 l.ſed ⁊ ſi lege.§.ſcire.de petiōe hereditatis. Quero,an ſit† verū
illud q̄ð glo.dt,ꝙ eo ipſo ꝙ ſuccubuit,videatur fruſtratoꝛe ap
pellaſſe: Et Pet.dicit ꝙ non,vt dicit in l.j.C.de aduo.diuer.iu
di.⁊ l.iij.C.de calū.bꝛeuiter,ſi de fruſtratione nihil aliud appa
reat,puto ſic dicendum,vt doct.alibi dicunt. Quandoq3 iudex
appellationis ſentētiam pꝛofert ex eiſdem actis,que fuerunt ī
pꝛima,⁊ tunc erroꝛ iuris in appellante,⁊ iniuſtus.vnde meri
to,⁊ fruſtratoꝛie dicit appellaſſe,l.liberoꝛum.§.notantur.ſ.de
his qui notan.infamia. Quādoq3 iudex appellationis ex nouis
pꝛobationibus iudicat,tunc nō dicitur fruſtratoꝛie appellaſſe.
Et hoc ponit Jo.And.in cap.ignoꝛantia.extra de reg.iur.lib.
vj.quod eſt verū non quantū ad vſuras que currebant ex natu
ra actionis,ſed quantum ad vſuras rei iudicate,poſt quadrime
ſtre tēpus ſecus,l.eos q.C.de vſur.rei iudi. Quero,qua actio
ne petantur: Tex.dicit vtili actione.gl.ponit opi. Dic antequā
deducantur in condemnationem,officio iudicis,poſtquam ſunt
deducte,vtili,id eſt,efficaci actione in rē,ſeu in factum. De hoc
qualiter currant,dic vt l.j.C.de iudi. Qualiter in condemnatio
ne pꝛo futuro tempoꝛe deducatur,dic vt lege pꝛima,C.de ſenten
tijs que ſine certa quantitate pꝛoferuntur.

De confeſſis Titulus.ij.

¶ Dictum eſt ſ.de re iudicta.verum quia confeſſi habentur p
iudicatis,vt j.eo.l.j.ideo ponitur titulus de confeſſis. Queri t
a gloſſa[a],in quo differt iſte titulus a titulo,de interrog.actio.
Et dicit ꝙ ille ante litem conteſtatam: hic poſt. Sed illud videt̄
contra l.certū.in fi.j.eo.⁊ l.ſi debitoꝛi.ſ.de iudi.vbi nulla facta
conteſtatiōe,habet locum cōfeſſio. Pꝛopter hoc Dy.⁊ alij doc.
dicunt ꝙ hic loquitur in his,que pertinēt ad deciſionem litis:
ſed titulus de interrogato.actio.loquitur de his,que pertinent
ad litis oꝛdinationē,⁊ iſta eſt veritas. Sed ea que ſunt ad litis
deciſionem,ſunt poſt litis conteſtationem frequentius,⁊ poſt
iuramentum calumnie,l.ij.§.q̄ð obſeruari.C.de iuramento ca
lumnie.⁊ ea que ſunt ad litis pꝛeparationem ante litis conteſta
tionē habito hoc reſpectu.dixit hoc gl.hic,⁊ in l.j.ſ.de iterrog.
actio.⁊ l.non ſolum.in pꝛinci.de pꝛocuratoꝛibus. Et de hoc p
Cy.C.eo.l.j.in j.queſtione. Uel dic,ꝙ etiam in ſponte confitēte
pꝛocedunt pꝛedicta: ſed vt quis cogat̄ reſpondere per iudicem,ī
hic,que ſpectant ad deciſionem.non poteſt fieri,niſi poſt litis
conteſtationem: quia reus poteſt petere ſibi offerri libellum.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Querit gl. Ad differētiā inter iſtum titulū ⁊ titulū de
interro.actio.adde Bart.in l.j.in pꝛin.C.eo.⁊ ibi glo.⁊ etiam ī
rub.⁊ per Bar.poſt glo.in l.j.de interrogat.actio.⁊ p Paul.ð
Leaza.in rub.extra.eo.per glo.⁊ doc.in c.ex parte.extra eod.

LEX I.

1 ☞ Gabella ſi debet ſoluit vigoꝛe ſtatuti de qualibet ſentētia
condennatoꝛia,non ſoluitur de confeſſiōe,vel quilibet pꝛecepto
pto confeſſionato.
2 Confeſſus in crimina libus non habetur pꝛo condemnato.
3 Sententia in ciuilibus poſt confeſſionem fertur,ſi eſt datus li
bellus: ſecus ſi non eſt datus.
Pꝛeceptum,quod ſit confitenti de ſoluendo,non eſt ſententia.
4 Confeſſio facta coꝛam iudice,an habeat executionem paratam
5 Confeſſus in criminalibus an ſit infans.

COnfeſſus. Oppo.ꝙ non habetur pꝛo
iudicato,l.j.C.ne quis in
ſua cauſa.vbi nemo in ſua cauſa poteſt iudicare
Glo.ſoluit,ꝙ perinde habetur,ac ſi eſſet conden
natus,⁊ ſi impꝛopꝛie. Idem iure iurādo,l.fi.de
1 fideiuſ. q̄ð† tene mēti ad ſtatuta,[a] que dicūt; quod
a de qualibet ſnīa condēnatoꝛia ſoluat̄ gabella,q̄ð per hec verba
de confeſſione,vel pꝛecepto confeſſionis nō ſoluetur gabella,ſe
cundum diſtinctionē j.poſitam. Idem in iureiurādo. ¶ Opp.
j.de cuſto.reoꝛum.l.ſi confeſſus. Gl.in l.j.C.e.ſoluit,ꝙ lex cō
traria loquitur in criminalibus.vbi opoꝛtet ſnīam ſequi: hec in
ciuilibus. Sed cōtra iſtud opp.j.e.l.Julian⁹.⁊ l.ſeq.⁊ l.q Sti
chum. Sol. Si confeſſio emanat poſt lit.conteſt.vel poſt datum
libellum ⁊ tunc ſequit̄ condēnatio,d.l.Julia.⁊ l.qui Stichū.j.
co. Sed ſi nullo dato libello,ſed ad partis petitionem confitetur
b tūc non ſequitur[b] condēnatio,l.certum.in fi.j.eo.⁊ ibi gl.⁊ glo.
2 C.eo.l.j.C.de lit.conteſt.l.j.habes ergo,† ꝙ in criminalibus cō
feſſus non habetur pꝛo condēnato,niſi ſequatur ſnīa,l.ſi confeſ
3 ſus.j.de cuſto.re. In ciuilibus† autem dic,Aut non eſt datus li
bellus,⁊ non debet ſequi ſententia,l.certū.in fi.j.eo.⁊ l.ſi debito
ri.ſ.de iudi. Aut poſt datū libellu3,vel lit.conteſt.⁊ tunc fertur
ſententia d.l.Jul.⁊ l.qui Stichū.j.eo. Sed dices tu,quid eſt ꝙ
dicitur in l.ſi debitoꝛi.ſ.de iudi.ꝙ ſit pꝛeceptum: Dic,ꝙ illud
c ceptum non eſt ſententia,[c] ſed potius ad executionem tendit.[d]
d Ex hoc fit † queſtio,an confeſſio facta coꝛam iudice mandetur
4 [a]executioni.⁊ habeat paratam[e] executionem: Et quicquid dicat
e Cy.in l.j.C.eod.dic vt l.poſt rem.ſ.tit.j.† Item,an confeſſus ſit
5 infamis,dicam infra,de public.iud.l.infamem.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Ad ſtatuta. Adde Bart.in l.non fatetur.infra eodem.
b ¶ Tunc non ſequitur. An confeſſus debeat condemnari,vide
glo.⁊ ibi etiam Bal.in pꝛinc.in l.fi.C.de execut.rei ind.⁊ quod
dixi in d.l.ſi debitoꝛi.poſt Bar.⁊ adde Aar.in l.j.C.eo.p Jmo.
in l.debitoꝛibus.⁊ ibi glo.⁊ Bal.ſupꝛa titu.j.
c P.Pau.P. ¶ Non eſt ſnīa. Uide late Fely.in rub.de re iud.
d Alex. ¶ Ad executionem tendit. Et iſtud t3 do.Ant.in rubꝛ.de
re iu.⁊ Bal.in l.fi.§.neceſſitate.C.de bo.que lib.l3 ipſemet con
trariū teneat,in l.erroꝛ.⁊ ibi vide Bar.C.de iu.⁊ fac.ign. Adde
quod no.Bar.in l.nō fatet̄.j.e.⁊ Lud.in ru.ſ.ti.j.⁊ vide Bart.
in l.non fatetur.in pꝛin.j.eo.⁊ ibi ſingulariter loquit̄,⁊ no.in §.
ſi minus.Inſti.de act.⁊ in abſtracto,an pꝛeceptum,⁊ diffinitiua
ſint idē,Bal.in l.iij.C.de re iud.dicit tñ Bal.in l.j.C.ne ex deli.
defun.ꝙ ſi cōfeſſus decedat,perinde eſt ac ſi fuiſſet condēnatus.
e ¶ Paratam. Adde Bar.in l.j.j.iudi.c.ſol.per Paul.de Lea
za.in commento c.ex parte.extra eodem.

LEX II.

1 ☞ Confitens ſciēter falſum circa pꝛeparatoꝛia,poteſt cōfeſſio
nem reuocare,ſciente aduerſario,⁊ qñ aduerſario ignoꝛante.
2 Confitens falſum per erroꝛem circa pꝛeparatoꝛia quibus caſi
bus poteſt confeſſionem reuocare.
3 Confeſſio erronea circa pꝛeparatoꝛia facta abſq3 culpa reuoca
ri poteſt per reſtitutionē in integ.poſt ſententiam fallit in caſu.
4 Confeſſio erronea circa ea que ſunt deciſiua,ſiue partis,ſiue to
tius,an poſſit reuocari ante ſententiam,⁊ quando non ſperatur
ſententia ante executionem,⁊ quando ſibi pꝛeiudicet.nu.9.
5 Confeſſio erronea,cuius vigoꝛe factum fuit a iudice pꝛeceptum
de ſoluendo,erroꝛe pꝛobato poteſt reuocari,niſi antequam fie

ret preceptum fuiſſet datus terminus ad oſtendendum, quare ſic non deberet fieri.

6 Errãs in iure non reuocat confeſſionem: idem ſi errat in facto pꝛopꝛio.

Errans in facto pꝛopꝛio tali erroꝛe, qui cadit in leuem culpam excuſatur.

7 Errans in facto pꝛopꝛio excuſatur, ſi erat multum implicitum, vel illud factum eſſet de longinquo.

8 Confeſſio erronea facta extra iudicium, quando quis certat de de damno vitando, pꝛeſumitur facta per ignoꝛantiam.

10 Erroꝛ facti vt pꝛeſumat, an ſufficiat ꝓbare rẽ aliter ſe habere.

11 Erroꝛ iuris non excuſat poſt litem conteſtatam, ante ſic.

12 Iuris ignoꝛãtia pꝛeſumitur ex qualitate facti, ⁊ ex qualitate ꝑſone.

13 Poſitioni iuris non eſt reſpondendum, ⁊ reſponſio facta eſt nulla, niſi eſſet facta de iure conſuetudinario non ſcripto.

Poſitioni de iure municipali ſcripto alterius ciuitatis, quam vbi lis agitur, eſt reſpondendum. Idem ſi continetſiüs commune extrauagans.

14 Confeſſio erronea facta coꝛam arbitro, vel arbitratoꝛe, quando poſſit reuocari.

15 Confeſſio erronea facta in pꝛecepto guarentigiato facto per notarium ꝙ vigoꝛe ſtatuti habet executionẽ poteſt reuocari, ſicut confeſſio facta in iudicio.

Non fatetur Iſta lex habet materiam longam: nihil omittam. Lex noſtra loquitur multum generaliter,[a] nec pꝛimit in iudicio, vel extra: ſed vt lex noſtra congruat pꝛecedentibus, intelligimus noſtram legẽ de erroꝛe facti, ⁊ iuris adhibiti in iudicio. De eo, cui adhibetur extra iudiciũ, tractatur in l. cum falſa, ⁊ l. erroꝛ. C. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ l. generaliter. C. de nõ nume. pecu. ⁊ de illo nõ tangam, ſed de erroꝛe adhibito in iudicio. Et iſta lex poſſet intelligi de erroꝛe adhibito circa pꝛeparatoꝛia iudicioꝝ. Item poſſet intelligi in cõfeſſione erroꝛe circa deciſoꝛia litis, ⁊ iſtud vltimũ magis placet pꝛopter naturã titu. de confeſſ. ¶ Uenio ad pꝛimũ. Imo videtur, ꝙ ſi ex certa ſciẽtia confiteatur falſum non pꝛeiudicet ſibi, l. is qui ſe obtulit. cũ l. ſe. ſ. de rei ven. Solu. ibi loquitur in cõfeſſione adhibita in his que

b pertinẽt ad litis oꝛdinationem[b], hic ad litis deciſionem. Sed ſi velles intelligere hic de his que pertinent ad litis oꝛdinationẽ, dic ꝙ hic loquitur in errante, non tñ negat quin etiam ſciẽs poſſet reuocare. Dices tu. Imo negat, qꝛ errans in iure non reuocat, vt hic: ergo multo minus ſciens. Sed reſpondeo, põt reuocare vſqꝫ ad litem conteſtatam, vt in contrario, non poſt, vt hic. Sed contra hoc op. de l. de etate. §. qui in iuſto. de iterrog. act. vbi etiã poſt litẽ conteſtatam põt reuocare. Sol. illud verũ, quã

1 do iuſte errauit, alias ſecus. † Unde, qꝛ iſta materia eſt implicita in cõfeſſione adhibita circa ꝓparatoꝛia, diſtingue. Quãdoqꝫ quis confitetur falſum ſcienter, ⁊ tũc aut aduerſario ſciẽte, ⁊ poteſt reuocare d. l. is q ſe obtulit. aut aduerſario ignoꝛãte, ⁊ tunc ante lit. conteſta. poteſt reuocare, ſi nulla captio ſit actoꝛis, ſeu aduerſarij. d. l. de etate. §. fi. de interrog. act. Et intelligo captionem aduerſarij, etiam in hoc ſi eſſet petiturus a certa perſona, ⁊ ille ſolutionẽ obtulit, l. ſi autẽ in pꝛin. de rei vend. Aut poſt litẽ conteſt. ⁊ non eſt locus penitẽtie, d. l. is qui ſe obtulit. Quãdoqꝫ

2 † quis confitetur falſum per erroꝛẽ, ⁊ tunc in omnibus caſibꝰ, in quibus põt reuocari, ſi ex certa ſciẽtia eſſet confeſſus, multo magis ſi per erroꝛem, per eaſdẽ leges. In alijs vero caſibus diſtingue, aut nõ habuit iuſtã cauſam erroꝛis, aut habuit. Primo caſu aut fuit pꝛopter latã culpam, ⁊ nõ põt reuocari, d. l. de etate. §. qui iuſto. in fi. ſ. de iterrog. act. ⁊ ideo ſi in iure erraſſet, nõ poſſet reuocari: qꝛ eſt lata culpa vt d. l. de etate. §. qui iuſto. in fi. ⁊ de his qui not. infa. l. liberoꝝ. §. notantur. Si vero fuit leuis, tunc vſqꝫ ad ſñiam poteſt reuocare pꝛobando cõtrarium, vt hic, ⁊ C. de iur. ⁊ fac. igno. l. erroꝛ. Aut habuit iuſtã cauſã erroꝛis, ita qꝺ in nullam culpã cadit, ⁊ tunc vſqꝫ ad ſententiam poteſt reuocare pꝛobando contrariũ, d. l. erroꝛ. hoc iure cõmuni.

3 Item põt † reuocari poſt ſententiã per in integr. reſtitutionẽ ex clauſula generali, d. l. ꝺ etate. §. ex cauſa. ſ. de interog. acti. ⁊ j. eo. l. cum fideicõmiſſum. ⁊ ibi dicã. Quod autem dixi, ꝙ nõ põt reuocari poſt ſententiã niſi per reſtitutionẽ, fallit in l. ſi mulier. ad Uelleia. Secundo fallit, ſi eſt talis erroꝛ, qui reddat iudiciũ nullum, l. ſi per erroꝛem. ſ. de iuriſd. om. iud. Sic dicitur i exceptione falſi pꝛocuratoꝛis, l. licet. C. de ꝓcuratoꝛibus, ⁊ arg. C. ſi a non compe. iud. per totum. ¶ Expediti de pꝛimo, † veniamꝰ

4 ad ſecũdum, ſcꝫ pꝛout iſta lex intelligitur de erroꝛe adhibito in his que pertinẽt ad litis deciſionem, ⁊ videtur ꝙ erroꝛ facti noceat. Opp. de l. erroꝛ. C. de iur. ⁊ fac. igno. Solu. hanc intellige

c ſecundum illam, ꝙ vſqꝫ an ſententiam reuocari poteſt: poſt ſententiam nõ. Circa hoc poſſet moueri vnum dubium, quod mouetur in l. poſt rem. ſ. tit. ꝓxi ⁊ videtur ꝙ non ſit vera iſta determinatio, quia ſi poſt ſententiam nõ poteſt reuocare erroꝛem, ergo nunquam poſt confeſſionem poteſt reuocare, cum ſtatim confeſſus habeatur pꝛo iudicato, ⁊ ſic hꝫ vim ſententie. Huius contrarij timoꝛe quidam intelligũt legem iſtã, ⁊ ſimiles, ꝙ loquuntur in confeſſione, que eſt deciſiua partis poſt litis conteſt. vt ſuper aliqua poſitione: non illa, que eſt deciſiua totius litis, vt ſi confitetur oĩa petita ⁊ tunc videt̃ ꝙ talis confeſſio nõ poſſet reuocari. Pꝛo quo facit optime lex poſt rẽ. ſ. ti. j. Et vlterius dici põt, ꝙ hic loquit̃ in his, que ſunt deciſiua totius, ⁊ ꝙ fuit datus libellus ⁊ ſic dꝫ ſequi ſñia, vt j. l. pꝛoxi. ſecus ſi nulla ſperat̃ ſñia, vt l. pꝛoxi. Quid dicemus?[d] Dico, ꝙ ſiue ſit confeſſio deciſiua totius, ſiue partis, poſſet reuocari ante ſñiam: vel ſi non ſperatur ſententia, ante executionẽ. Nec ob. l. poſt rem. ſ. ti. j. qꝛ illud eſt verum ꝙ confeſſus habetur pꝛo iudicato in cõfeſſione nõ erronea, ſecus ſi eſſet erronea, que põt reuocari, vt pꝛobat̃ ex cõtinuatione legis pꝛecedentis ad iſtam. Et de hoc eſt caſus j. eo. l. pe. Sed an iſto † caſu poterit reuocari[c] poſt pꝛeceptum factũ a iudice de ſoluendo, ſm formam l. ſi debitoꝛi. de iudic. Et videtur ꝙ non, quaſi illud ſit ſententia diffinitiua: ſed dico, ꝙ talis iuſſus non eſt ſententia diffinitiua, ſed tendit ad executionem cõfeſſionis. Simile j. de doli exceptio. l. apud Celſum. §. Labeo. ⁊ dixi ſ. l. pꝛox. vnde poteſt pꝛobare erroꝛem niſi foꝛte antequã fieret dictum pꝛeceptũ eſſet datus terminus ad oſtendendum quare non fieri debeat, ⁊ confeſſio non debeat exequi, tunc eſſet idẽ, ꝙ in ſententia l. pe. j. eo. Opp. j. eo. l. ſi is. Sl. rñdet, ibi loquitur in caſu, in quo creſcit per inficiationẽ, ⁊ hoc tꝫ in l. erroꝛ. ¶ Foꝛmo vnam † queſtionẽ, que foꝛmat̃ in gl. quero, vtrũ illud ſit verũ, ſiue erret in facto pꝛopꝛio, ſiue in alieno. Et gloſ. dt ſiue in pꝛopꝛio, ſiue in alieno nõ eſt curandũ. Doc. Ultramõ. dãnant iſtã gl. qꝛ ille qui errat in iure, impꝛobabiliter errat ideo nõ excuſat̃, vt hac lege: ſed erroꝛ in facto pꝛopꝛio equiparat̃ erroꝛi iuris, l. regula, de iur. ⁊ fac. ign. ergo, ⁊c. Preterea, videtur caſus in l. de etate. §. qui iuſto. in fi. ſ. de interrog. act. vbi ſi eſt erroꝛ, qui cadit in latam culpã, non excuſat̃: ſed erroꝛ iuris eſt lata culpa, l. liberoꝝ. §. notatur etiã ſ. de his qui not. infa. ⁊ l. late. j. de ver. ſig. Et iſta eſt ratio, quare non poteſt reuocari erroꝛ iuris vt hac l. in fi. ſed erroꝛ in facto pꝛopꝛio eſt lata culpa, l. quã quam. ſ. ad Uelleia. ergo, ⁊c. Quid dicimus? Dico ꝙ iſta glo. dꝫ limitari, ꝙ qñ quis errat in facto pꝛopꝛio tali erroꝛe, qui non cadit in latã culpam:

f ſed cadit in leuem, tunc poteſt loqui iſta gl. Et pone exemplum[f] quando ductus perſuaſione aduerſarij, nõ cadit in latã culpam talis erroꝛ l. j. in fin. ſ. quãdo act. de pecul. eſt an. ⁊ ibi no. Iſtud videtur velle gl. ſ. de vent. inſpiciẽ. l. j. §. ceterũ. in glo. ſuper verbo, illexerat. facit qꝺ dixi in l. Celſus. de vſucap. ⁊ pꝛo ſuo l. homi

7 minem. Eſt alius † caſus vbi erroꝛ in facto pꝛopꝛio nõ cadit in

g latam culpam, vt puta ſi eſt implicitũ negotium multũ, vt j. eo.

h l. pen.[h] Idem ſi eſt negotiũ pꝛopꝛium de facto longinquo, qꝛ memoꝛia nõ retinet. l. peregre. in pꝛin. ſ. de acq. poſ. ⁊ per Dy. in c.

8 pꝛeſumitur ignoꝛantia extra de reg. iur. lib. vj. Et hec † vera in confeſſione facta iudicio: ſecus ſi extra, qꝛ ſi de damno vitando certat pꝛeſumitur ignoꝛãtia, ⁊ ſibi ſufficit, l. ſed ⁊ ſi me putẽ. ſ. de

9 condi. indeb. † Habes ſummare iſtã materiam[i] ſic. Circa ea que

i pertinent ad litis deciſionem. Aut quis confitetur ſcienter, ⁊ pꝛeiudicat ſine dubio. l. quidã in iure. ſ. de do. ⁊ j. l. pꝛoxi. ⁊ l. q Stichum. Aut cõfitetur ignoꝛanter, ⁊ tunc aut queris vtrũ pꝛeiudicet interim, donec pꝛobetur contrariũ, ⁊ ſine dubio pꝛeiudicat, l. iubemus. C. de lib. cau. Sed an poſſet contrariũ pꝛobari, ⁊ hic aduerte. Aut quis confitetur in cauſa, que creſcit per inficiationem, ⁊ nõ poteſt pꝛobari contrariũ, vt j. eo. l. ſi is. Aut confitetur in alia cauſa, ⁊ tũc aut talis erroꝛ cadit in latam culpam, aut in leuẽ, aut in nullam. Si cadit in latam, non põt reuocari, l. de eta

k te. §. qui iuſto. ſ. alle. Si vero cadit in leuẽ culpam, ⁊ [k] tunc ante ſententiam poteſt reuocari, poſt nõ, l. erroꝛ. C. de iur. ⁊ fac. igno. Aut in nullã culpam cadit, ⁊ tunc ante ſñiam poteſt reuocari de iure communi, erroꝛe pꝛobato, l. erroꝛ. ⁊ hic poſt ſententiam poteſt reuocari per reſtitutionem in integrum ex clauſula generali. ſi qua mihi iuſta cauſa, l. de etate. §. ex cauſa. ſupꝛa. de inter

l rog. act. ⁊ j. eo. l. cũ fideicõmiſſum. Sed quero,[l] qualiter † pꝛo

10 babitur erroꝛ facti, ſufficit nõ pꝛobare rem aliter ſe habere, vt erroꝛ pꝛeſumatur: Gl. hic ꝙ ſic. melius glo. que eſt in l. de etate. §. qui iuſto. ſ. de interrog. actio. videtur dicere, ꝙ ſic. Alia gl. eſt in l. cum de indebito. in pꝛin. ſ. de pꝛoba. Text. habes expꝛeſſũ C. de iur. fac. igno l. ſi poſt diuiſionem. vbi dicit̃, ꝙ ſufficit pꝛobare teſtamentum non valere: quaſi dicat, erroꝛ pꝛeſumit̃. Contrarium notare videt̃ gl. ſ. de leg. j. l. res obligata. ⁊ Dyn. in c. pꝛeſumitur. de reg. in lib. vj. ⁊ gl. de noua. l. ſi quis de legauerit vbi diſtinguitur erroꝛ in facto ſuo, vel in facto alieno. Hic an volo reuocare cõfeſſionem alterius. vt mei pꝛocuratoꝛis, ⁊ tũc ſufficit rem aliter ſe habere, vt pꝛeſumatur erroꝛ, l. certũ. §. ſi ſet

ant

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

an ⁊ ipſos.ȷ.e.⁊ ibi glo. Aut volo reuocare erroꝛem pꝛopꝛium,⁊
tũc aut fuit circa factũ alienum,⁊ pꝛobãdo rem aliter ſe habere,
m ſatis eſt,qꝛ in facto alieno eſt tolerabilis ignoꝛantia,in l.fi.ff.pꝛo
ſuo.⁊ qđ not.in l.ſi quis delegauerit.ȷ.de noua. Si vero in facto
ꝓpꝛio,⁊ tũc ad verte,aut quis dicit ſe erraſſe extra iudiciũ, aut
n in iudicio:ſi extraᵑ iudiciũ,⁊ tunc aut ille,qui dicit ſe erraſſe,cer-
tat de damno vitando,alius de lucro,⁊ tũc pꝛobãdo rem aliter
o ſe habere,ᵒpꝛeſumit erroꝛ.l.ſi. poſt.C.đ iur.fac.igno.⁊ l.ſed,⁊ ſi
me putẽ.ff.de cõdi.ide.⁊ gl.j.l.cũ de i đbito,in pꝛin.ff.de pꝛob.
verbi gratia.ſoluo aliquid tibi tanꝙ debitũ,repeto vt indebitũ
⁊ ꝓbo illã cauſa;,cuius pꝛetextu ſolui,nõ eſſe verã,an ſufficiat?
Certe ſic. Si vero ille,qui dicit ſe erraſſe,nõ certat de dãmno vi
tando,ſed eſt in pari cauſa cũ aduerſario,⁊ tũc in facto pꝛopꝛio
non pꝛeſumit̃ erroꝛ,l.quãꝙ.ad Velleia.cũ ſimilib.⁊ qđ no.i l.fi.
ff.pꝛo ſuo.niſi aliqua circũſtantia ꝓbet̃,ex qua pꝛeſumat̃ erroꝛ,
vt de ĳſdẽ circũſtãtĳs,dicã ſtatim. Si vero in iudicĳs,⁊ tũc aut
circa ꝑparatoꝛia,⁊ idẽ qđ extra iudiciũ,qꝛ ꝓbãdo rẽ aliter ſe
p habere,pꝛeſumit̃ erroꝛ,d.l.etate.§.qui iuſto.ᵖ cũ gl.ſua.ff.đ iter
rog.ac. Si vero circa deciſoꝛia,⁊ tũc ſto ĳs que dixi in facto pꝛo
pꝛio,ſ.ꝙ erroꝛ nõ pꝛeſumit̃,niſi pꝛobẽtur circunſtãtie,ex quibꝰ
erroꝛ pꝛeſumit̃. Et iſte circũſtãtie ſunt qñ perſuaſione aduerſa
rĳ eſt ductus,l.j.in fi.ff.qñ actio de pecu.eſt an.⁊ l.hominẽ.ff.ꝓ
q ſuo.⁊ ff.dixi. Item lõginquitas ᵍ tẽpoꝛis,l.peregre.in ꝓꝛin.ff.đ
acqui.poſ.⁊ per Dy.i c.pꝛeſumitur ignoꝛãtia.extra de reg.iur.
lib.vj.vel ꝙ negotium eſt implicitum,l.penul.ȷ.e.⁊ l.emptoꝛ.§.
11 Lucius.ff.de pac. ¶ Venio ᶠ ad ſecundã regulam,erroꝛ iuris ʳ
r non excuſat. Cõtra,imo videt̃,ꝙ erroꝛ iuris non noceat,l.iuris
ignoꝛantia.ff.de iur.⁊ fac.igno. Sol. Ibi extra iudiciũ,hic iudi
cio. Sed opp.extra gl.de l.is qui ſe obtulit.đ rei vendi. Sol.ibi
in his que pertinẽt ad oꝛdinationẽ,hic ad deciſionem. Vel dic
ſcḋm Dy.iuris ignoꝛantia non excuſat poſt lit.cõteſta.vt hic,ante
s lit.conteſt.ſic. Ita poteſt itelligi l.de etate.ˢ in fi.ff.đ interrog.
act. Ita intelligit Dy.in c.pꝛeſumit̃ ignoꝛãtia.extra đ reg.iur
t lib.vj. Quero,ᵗ qualiter † pꝛobabitur ᵛ ignoꝛantia iuris: Certe
12 erroꝛ iuris non pꝛeſumitur regulariter,not.in l.ſi heres ab eo.
v in fi.ff.ad Trebel.niſi ꝓbet̃:qđ qualiter fiat,neſcio dare melio-
rem doctrinam,quam ſit illa quam dat Iuriſcõſultus,in lege,ſi
adulteriũ cũ inceſtu.§.j.ȷ.adul.qꝛ ex qualitate facti.⁊ ex qua-
litate perſonarũ,vt ſi deſponſauit conſanguineã publice,⁊ palã,
x ⁊ tunc ſtatim,cum fuit dictum,penituit eum. Et etiam hoc anno ˣ
quidam aliam ſubarrauit,⁊ errauit in iure,eo die cũ mihi pꝛo-
pter aliquid loqueretur,incidenter audiuit ñ me verba ꝓpter
y que cognouit ſe eraſſe,⁊ erat homo groſſus ʸ ⁊ illiteratus. Dixi
ꝙ poteſtaretur ibidẽ ꝙ errauit,⁊ coꝛam teſtibus:⁊ poſtꝙ fuit
a peritis doctus,incontinenti poſtea pꝛeſumitur erroꝛ iuris.
13 ¶ † Quero,facioᶻ tibi poſitionẽ,ꝙ minoꝛ xiiĳ.an.põt facere te
5 ſtamentum. Tu rñdes,⁊ dicis,credo,an pꝛeiudicet:⁊ videtur ꝙ
ſic,vt hic. Sed nõ eſt verum,qꝛ debet intelligi hoc vbi erroꝛ nõ
eſt expꝛeſſus in confeſſione,illi poſitioni iuris non đ; reſponde
ri,⁊ ſi reſpondeatur,nõ valet,l.oꝛnamentoꝛũ.ff.de auro ⁊ argẽ.
leg. Facit l.confeſſionibus.cum l.ſeq.in fi.ibi,ſi id quod in cõfeſ
ſione veniet.ius ⁊ natura recipere poteſt.de interro.ac.⁊ ꝙ not
C.eo.l.j. Facit ꝙ no.C.de iur.calũ.l.ĳ.§.ꝙ obſeruari. Idem di-
co,ſi aliquis confitetur allegendo aliquã legem ſcḋm ᵃ falſum in
tellectum,qꝛ licet faciat contra ſe,põt dicere contra id qđ dixit
Pꝛedicta vera,quando poſitio eſt iuris cõmunis:ſed ſi eſſet iu
ris conſuetudinarĳ non ſcripti,tunc deberet reſponderi,qꝛ eſt ꝓ
bandum:ergo poteſt fieri poſitio. Idem puto de iure munici-
pali ſcripto alterius ciuitatis,quã vbi lis agitur. Idẽ etiã pu-
to in iure communi extrauaganti.vt dixi ff.tit.j.l. cũ pꝛolatis.
14 ¶ Quero,quid † in erroꝛe adhibito coꝛã arbitꝛo: Rñd.ſi ſine
pena,vel cum pena,rato manẽte pacto,ſine dubio idem ꝙ in iu
dicio.l.cum antea.C.de arbi.alias poſſet reuocari,ſed icideret
a in penam,ſed in iudicio nõ poſſet,l.j.ff.đ arbi. ¶ Quero quid ᵃ
de erroꝛe adhibito coꝛa; arbitratoꝛe: Reſp.videtur adhibitus
extra iudicium,qꝛ eſt tranſactio:ſed quãdo de iure arbitramen
ta mandantur executioni,ſicut diffinitiue ſententie,tũc foꝛte eſ
15 ſet ſecus. Item eſt † aduertendum,quia in inſtrumentis,in qui†
bus notarĳ faciunt pꝛeceptum ex authoꝛitate ſtatuti guarenti
gie,puto ꝙ tunc talis erroꝛ poteſt reuocari,ſicut confeſſio facta
in iure,⁊ huius legis materia ibi habet locum per omnia.

ADDITIO.

a Alexan. ¶ Generaliter. Et videtur ad hanc legem Bart.i l.ex.
quibuſdam.§.fi.ȷ.de iure fiſ.vbi hec lex limitatur,⁊ qđ no.Inno.
in c.ſollicitudinẽ.de appellat.in gl.reuocatur,⁊ glo.xxv.q.viĳ.
§.j.per Io.de Arct.ꝙ confeſſionẽ poteſt quis incontinenti mu
tare,antequam redigatur in ſcriptis,etiam nõ pꝛobato erroꝛe
xxxĳ.q.j.ca.apud. Item ⁊ ſecundo ꝙ confeſſio vſque ad ſenten-
tiam poſſit reuocari,eſt verum in cõfeſſione facta viua voce:ſe-
cus ſi fit per pꝛoductionem inſtrumenti:quia eſt deliberata de
cenſi.ca.cum olim.⁊ not.Inno.de excep.c.cum venerabilis. Et
adde,ꝙ poſt concluſionem in cauſa,non reuocatur cõfeſſio pꝛe-
textu erroꝛis đ.facti. Io.Mon.de reſti.i integ.c.fi.lib.vj.ꝑ gl.
fi.in nouel. Et hoc eſt verum in iudicio oꝛdinario:ſecus in ſum
mario,ſcḋm Dominic.de ſan.Gemi.in c.j.đ reſtit.in integ.in vj.
per tex.⁊ gl.in Cle.ſepe.i verbo.interrog abit.đ verb.ſignifi.⁊
adde qđ dixi in l.ĳ.§.qđ obſeruari.C.de iure calum. Iſtis adde
Bal.in l.erroꝛ.C.eo. Et tene menti,ꝙ ſemper confeſſio pꝛocura
toꝛis poteſt reuocari,⁊ ſi errauerit in iure,licet ſit ſecus in con-
feſſione domini,ſcḋm Pet.⁊ doct.in c.j.vt lite non conteſt. Adde
que habẽtur in l.certum,§.ſed an ⁊ ipſos.ȷ.eod. Et ad id quod
dixi,confeſſionem partis poſſe incontinenti abſque pꝛobatione
erroꝛis reuocari,adde Bal.in l.edito.C.de edẽ.⁊ vide omnino
Bal.in l.cum pꝛecũ.C.đ lib.cauſa Adde plene qualiter,⁊ quan
do confeſſio iudicialiter facta in actis,vel poſitionibus poſſit
pꝛetextu erroꝛis coꝛrigi.vel reuocari,ſiue ſit iurata,ſiue nõ. Ro.
conſi.cccclxxv.⁊ ccccxc.⁊ ibi qñ confeſſio pꝛeualeat inſtrumen
to,⁊ teſtibus cõtrariũ dictãtibus. Et qñ confeſſio erroꝛe poſ-
ſit reuocari,per Ange.cõſi.cxxxvj. Et an cõfeſſio facta in reſcri
pto ſurreptitio noceat.per Abb.cõſi.xxxix.li.ĳ. Et an quis poſ
ſit reuocare ſuam confeſſionem,ad finem euitandi mendacium
per eundem eo.ti cõſi.xvĳ. Et an cõtra confeſſionem iudicialem
poſſit contrarium pꝛobari,per eundem conſi.lx.eo.vo.
b ¶ Oꝛdinationem. Sed quid ſi eſſet caſus miſtus,vide qđ dixi
poſt Bar.in l.ex hac ſcriptura.ff.de do.
c ¶ Epp.de l.erroꝛ. De hac materia vide plene per Paulũ de
Leazar.de elec.in c.ex parte.maxime in vlti.col.extra eod.
d Poma. ¶ Quid dicemus. Et vide do.Abb.c.fi.de confeſ.vbi
refert dicta Bar.hic.
e Alex. ¶ Reuocari. No.ſing.an.⁊ quando pꝛeceptum factum in
confeſſum,ſecundũ foꝛmam l.ſi debitoꝛi.đ iudi.ſit ſñia diffiniti-
ua,⁊ an illa cõfeſſio poſt pꝛeceptũ poſſit reuocari,tu adde qđ no.
Bar.in l.pe.in pꝛin.⁊ in fi.⁊ ibi dixi ȷ.e.⁊ vide gl.ĳ.q.i.i ſumma
que dicit,ꝙ pꝛeceptũ factum in cõfeſſum in iudicio,non pꝛece-
dente libello,nec lite cõteſt.non eſt ꝓpꝛie diffinitiua:ſed tertia
ſpecies.⁊ not de elec.c.dudũ.ĳ.facit qđ not gl.⁊ etiã per doc.in
l.fi.§.neceſſitate.C.de bo.que lib.ꝑ Bar.hic.⁊ eſt tex.i c.ex par
te.j.de verb.ſig. Vide Bar.⁊ Bal.i l.erroꝛ.C.đ iur.⁊ fac.igno.
⁊ in materia reuocationis erroꝛis,vide bonum dictũ ꝙ poſui-
in l.fi.§.qđ obſeruari.C.de iur.ca.poſt Bart.ibi. Adde an ꝑce-
ptum in confeſſum poſſit reuocari Bal.conſi.cccxvĳ.lib.ĳ.
¶ P.Pau.P. Vide Iaſ.in d.l.erroꝛ.C.de iur.⁊ fac.igno.
f Alex. ¶ Exemplum. Puta in poſitionibus.vt dicit Bar.in l.er
roꝛ.C.de iur.⁊ fac.igno. Adde ꝙ not. Bar.in l.j.in fi.pꝛinci.de
eo per quem factum erit.⁊ qđ late,⁊ elegãter no. Bar.in l.poſt
legatum.in pꝛincip.de his quibus vt indi.⁊ not. Bart.in l.Cel
ſus.ff.de vſucap.⁊ ideo dicit Bal.in l.j.C.ne fil pꝛo pat.ꝙ ſim-
plices homines inducti perſuaſione,ſeu dolo malo ad ſoluẽdũ,
repetunt per condictionem indebiti,ac ſi ignoꝛanter ſoluiſſent,
quod not.limita per Bal.in l.ſuper longi.C.de pꝛeſcript.longi
tempo.⁊ ibi late not.quis ſit iuſtus erroꝛ. Adde,an confeſſio fa
cta reſpondendo poſitioni.cui de iure non erat reſpondendum
pꝛeiudicet,Abbatem conſi.cxvĳ.
g P.Pau.P. ¶ Eſt alius. Vide Iaſo.in l.erroꝛ.C.đ iur.⁊ fac.
igno.vibi vbi limitat,⁊ aliã limitationẽ ponit Ro.cõſi.ccclxxxj.
h Poma. ¶ L.penul. Ubi vide,que ꝓ confirmatione poſui. Vi
de etiam ad hec. Felyn.in c.quoſdam.de pꝛeſum.⁊ vide in ſimi
li Alexan.in l.qui accuſare.in pꝛincip.C.de eden. Hoc tamẽ li
mitarem,niſi factum hoc eſſet multum graue,⁊ notabile,per ea
que ponit Panoꝛ.cõſilio iĳ.q.xvj.vol.ĳ.⁊ vide Cepo.coſi.ĳ.⁊
Barba.conſilio xxix.volu.j.⁊ xxxĳ.eo.volu.j.⁊ xlj.eo.volu.⁊ vi
de ad hec,vnum verbũ Felyn.in c.cum olim de re iudica.⁊ vnũ
verbum Barba.conſilio v.volu.ĳ.⁊ Ro.conſilio clxxiĳ.⁊ Alex.
lxxxiĳ.vol.j.⁊ cxxxiiĳ.col.fi.c,vol.⁊ vide Are.hic,aliqua no.
nõ ab re per Panoꝛ.in c.quia diuerſitatem.de conceſ.pꝛeben.
⁊ tex.in c.eam te.de reſcrip.in verbo bene meminimus,⁊ Pa-
noꝛ.in c.ad aures.de reſcrip.ad cõfirmationẽ eiꝰ,ꝙ ponit in d.
conſilio iĳ.tex.in c.illoꝛum.ad fi.de ſent.excõ.⁊ text.in c.ex par.
pꝛimo,⁊ ibi Barb.Panoꝛ.in vj.notab.de offi.de leg.
i Alex. ¶ Materiam. Adde Bal.in l.cũ pꝛecũ.ad fi.C.đ li.cau
k P.Pau.P. ¶ Leuem culpam. Vide Fely.in rubꝛ.de re iu
dic.idem tenentem.⁊ in c.venerabilis.de except.
l Alex. ¶ Sed quero. Per. Bal.i d.l.erroꝛ.⁊ no. Inſti.de acti.
§.ſi minus. Sed quid ſi in inſtrumẽto dicatur,talia ex certa ſci
entia iuris,e facti,nõ per erroꝛem,⁊c.an credatur inſtrumento:
Bal.ꝙ ſic in l.mater.verſ.quid ergo.C.de rei vẽdi.per Bar.in
l.fi.dari.cum concoꝛ.de verb.ob. Et de modo pꝛobãdi erroꝛẽ,⁊
etiã.an in dubio pꝛeſumatur erroꝛ in pꝛomiſſione,vide Bart.
Bal.⁊ Ange.in l.ſed ⁊ ſi quis.§.fi.ſi qs cau. Adde cum dicitur
in inſtrumento.ex certa ſcientia,⁊c. Bald. cõſi.cxxxiĳ.lib.viĳ.

m ¶ Tollerabilis ignorantia. Fallit, niſi quis debuerit inueſtiga-
re. c. innotuit. ⁊ ibi no. de ele. ⁊ Bal. in l. j. C. ad Maced. Itē fal-
lit, vbi eſſet publice factū, in loco vbi quis moram traxit, vt in c.
j. de poſtula. prela. alias ſecus, tex. eſt no. in c. fi. q ma. accu. poſ.
⁊ facit qđ voluit gl. no. in l. ſi tutor petitus. C. de pericu. tuto. ⁊
ꝙ no. in l. fi. de decre. ab ordi. fac. Item fallit, niſi eſſet factū iudi
cialiter indagatū, c. ab excōicato. ⁊ ibi de materia, extra de reſ-
crip. Itē limita ſm Bal. in l. cū alienam rem. C. de leg. niſi tale
factum alienū fuiſſet ſepius diſcuſſum, per illum qui ignorantē
allegat per l. Procula. de proba. ⁊ ſequit do. Jo. in l. ſi dom⁹. §.
de euictione. de le. j. adde ꝙ quoties eſt datus terminus ad de-
liberate confitendum, nunquam pōt reuocari confeſſio pretextu
erroris: q̃r impoſſibile videtur probare errorem ſm Arch. ī c.
fi. đ iureiur. in vj. in verſi excuſet. ⁊ eſt gl. in c. ex literis. đ diuor.
ꝓ qua eſt text. in c. j. de accu in vj. ⁊ no. ſingulariter Bal. in l. cū
precū. C. de libe. cau. ⁊ hoc limitat in l. j. C. de confeſ. Vide glo.
in l. error. in fi. C. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ Bartol. ibi vbi etiā ponit,
quid ſi ſit iurata, ⁊ qđ ipſe not. in l. de tutela. C. de in integ. reſti.
per do. Anto. in c. fi. de cōfeſ. ⁊ vide text. in c. j. vt eccle. benefic.
n P. Pau. P ¶ Si extra. Vide Jaſ. in l. ſi poſt. col. j. C. đ iur. ⁊
fac. igno. Idem tenet Alexā. conſi. cxiij. in prin. volu. j. ⁊ cōſilio
xxxix. vol. ij. ⁊ conſi. cij. verſi. Secundo reſpondeo. eod. volu.
o Alex. ¶ Se habere. Vide Bar. in l. cum de indebito. ff. đ pba.
Et nota, ꝙ error excuſat a penis priuatiōis ſm Bal. in l. auth.
ſed omnino. in fi. verſi. vltimo reſtat. vbi pro putatiuis, lege pri
uatiuis. C. ne vxor pro marit. per Bal. in auth. C. ne fi. p pat. ⁊
ꝙ not. gl. ⁊ Bra. in l. ſi quis in tantum. C. vnde vi.
p Qui iuſte. Adde Bar. per illum tex. in l. iij. §. fi. ſi quis cautio.
q ¶ Longinquitas. De longinquo iuſta eſt ignorantia, fallit ta-
men ſm Bal. in l. j. de confeſ. quando factum eſſet obligatoriū,
quod no. Item fallit in facto notabili, ⁊ graui, in c. cum illorum.
de ſenten. excom. ⁊ no. d. Anto. ⁊ Imol. in c. ab excōmunicato.
de reſcrip. Et hic adde Bar. in l. ſi quis delegauerit. đ nouat. ⁊
in l. ſi res obligata. de legat. j. ⁊ iſtud ſingulariter limita, vt per
Bar. in l. qui fundum. §. ſeruus meus. ſ. pro empt.
r ¶ Error iuris. Adde, ꝙ probabilis error iuris, equiualet erro
ri facti. Ita no. colligit do. Anto. per illum tex. cū ibi no. in c.
cum dilectus. de cōſu. quaſi licitum fuiſſet ignorare illam inter
pretationem ſic debere fieri, antequam eſſet declarata. ⁊ ſequūt
doc. ibi. voluit etiā Jo. ¶ And. in c. j. de poſtulat. prelat in vj. ⁊
dicit Bal. in l. iubem⁹. in prin. de ſac. ſan. eccle. ꝙ iuris ignorā
tia đ equitate canonica toleratur. Et ibi no. doc. ⁊ vide no. in l.
qđ Nerua. ff. de poſi. ⁊ ad Bar. hic, adde Bal. in l. cū falſa. circa
prin. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ ibi Bar. ī prin. ⁊ đ materia pelne Bal
in l. error. eo. ti. in j. q̄ſt. Et adde quod licet error iuris, vbi tra-
ctaret de damno vitando nō noceat, tamen fallit, vbi vterque
tractaret de damno, quo caſu melior eſt cōditio rei, vel illius, de
cuius maiori dāno tractatur. Ita dicit no. Bald. in l. iuris. C. q
admi. vbi etiam dicit, ꝙ error iuris non nocet vbi deſtrueretur
cauſa finalis, ⁊ totus, actus, ⁊ quando noceat, vide no Bar. in l.
Clodius, de acqui. here. ⁊ dicit Bal. in l. ſicut. C. de preſcip. xxx.
an quod iuris ignorantia excuſat a penis ratione doli, non late
culpe, qđ no. Item dicit Jo. in regula, ignoratia. in mercu. qđ
ignorātia iuris nō frequētati excuſat, ⁊ ibi ponit etiā diſtinc.
Dy. in materia. ¶ Adde qualiter in facto alieno excuſet Bald.
conſi. xvj. li. j. ⁊ vltimis verbis apoſtille, adde Ro. conſi. cccxcj.
s ¶ C. de etate, Adde gl. in l. ſi ꝑ errorem. de iuriſ. om. iud.
t And. Barb. ¶ Quero. Et vide de. Anto. in d. c. ad falſariorum
de crimi. fal. vbi allegat Bar hic.
v Alexan. ¶ Qualiter probabitur. Vide Bal. in l. mater. C. đ rei
vend. ⁊ Bal. in l. venditioni. ver. ſed hic queritur. C. de vſuca. p
emp. ⁊ in l. ij. C. ſi quis ignorans rem minori eſſe. Adde Cyn. in
l. fi. C. de his qui ſibi aſcri. ⁊ dicit Bald. in l. penul. eod. titu ꝙ
vbi eſt error tolerabilis, vt in milite, ⁊ ſimilibus, potius p̃ſumi
tur error, quam malitia. Hic adde domi. Anto. in c. fi. de confeſ.
x Poma. ¶ Et etiam hoc anno. Vide Fely. in c. de quarta. đ pre
ſcrip. ⁊ Are conſi. xvij. ⁊ Alex. in l. j. §. ſi quis ita. ĩ. de verb. obli
⁊ cōſi. xlvj. vol. iij. vbi dicit, ꝙ regulariter non preſumitur igno
rantia iuris, etiā in mulier. licet in ea facilius probetur, quam
in aliis. ⁊ Alex. etiam conſi. xcij. vol. j. vbi dicit, ꝙ tollerabilis eſt
ignorantia iuris intricati.
y Alex. ¶ Homo groſſus. Raphael in l. an inutilis. in princip. đ
accept. dicit, ꝙ in dubio preſumitur error iuris, preterquam in
perito iuris. Facit l. ij. §. Seruius, de orig. iur. Et illud qđ dicit
tur, ꝙ quis debet ſcire iura, eſt verum, q̃r debet ea ſcire p ſe vel
a pertis l. bonorum. de bo. poſ. ⁊ ibi Bar. Hoc placet Raph. q
dicit. ꝙ preſumitur potius error, quā donatio. l. Titia. §. qui in
uita filia. de leg. ij. cum de indebito, ⁊ ibi glo. de proba. ⁊ poti⁹,
quam dolus vel mala fides. l. ij. §. ſi a pupillo. ⁊ §. ſi a furioſo. ſ.
pro emptor. Facit ad predicta, quod notat glo. ⁊ Bar. in l. gene
rali. C. de tab. li. x. ⁊ vide Ang. in l. plagij. C. de plagi. vbi videt
dicere, ꝙ inſtrumentum ſufficiat, ad probandū iuſtum errorem
3 ¶ Quero, facio. Et in omnibus poſitionibus vide de remedio
Bar. in l. ſi duo patroni §. Idem Julianus. de iureiur. circa fi.
Et differt poſito ab articulo, q̃r ponens. videt fateri, ſed non ar-
ticulans, ſm gl. ⁊ ibi Jo. And. de iureiur. c. fi. in vj. ⁊ ibi Arch. ⁊
Jo. Mo. ⁊ per Bal. in l. generaliter. C. de rebus cred. Itē dif-
ferunt, q̃r non requirit ꝙ poſitio concludat neceſſario, ſm Bal.
in l. ſiue poſſidetis. C. de prob. ſecus in articulo, iuxta no. l. ne-
que natales. eo. ti. ¶ Adde, an ponens videatur confiteri Alex.
conſilio lxxj. lib. iij. Panor. in cap. examinata. extra de iudic.
a Poma. ¶ Quero quid. Not. hic de confeſſione facta coram ar
bitro, q̃r ſi eſt homologata, operatur idem ꝙ in iudicio. Cy. in l.
j. C. de confeſ. tenet, ꝙ confeſſio coram arbitro valet, vt confeſſio
extraiudicialis, ⁊ ſic tranſit do. Anto. in c. Quintauallis. de iu-
reiur. ⁊ ſic tranſit ibi do. Joannes.

LEX XIII.

1 ☞ Perempta re promiſſa fit executio in eſtimatione, ſi appa-
ret promiſſa per confeſſionem, vel inſtrumentum guarentigie.

Iulianus ait. Opp. ĩ. el. pe. breuiter hic
. cōfeſſus eſt ſcient, ſciens
1 iam rē periiſſe. Ultimo no. † ex hac lege, ꝙ re perem-
pta fit condēnatio in eſtimatione. Sed de hoc, ⁊ quali
ter formet libellus, dic vt dixi in l. ſeruū. §. fi. de verb. obli. Idē
puto ſi peteretur executio cōfeſſionis, q̃r re perempta fieret exe
cutio ī eſtimatiōe, vt no. in l. fi. ĩ. que ſen. ſine appe. reſcin. hoc eſt
ex vtil propter inſtrumenta guarētigie, vt re promiſſa perem-
pta. fiat executio in eſtimatione. ⁊ vide quod dicam ĩ. eod. l. pen.

LEX IIII.

Si is. Opp. ſ. eo. l. ij. Solu. hic in cauſa que creſcit
. per infitiationem, ſecus in alia, vt dixi ſupra
eodem, lege, ſecunda.

LEX V.

Qui Stichum. Iſta lex habet multas le
. ctu. Opp. ĩ. e. l. vlti. hu-
ius contrarij timore variatur lect. huius legis. vna le
ctura eſt in prin. gl. ex qua colligitur, ꝙ hic de obliga-
tione conſtabat per cōfeſſionē, ibi de mora conſtabat per alias
probationes, ⁊ ſic non ob. l. fi. q̃r ibi non cōſtabat de mora. Erat
autem ratio dubitādi, q̃r videtur ſibi mora nō debere nocere, cū
releuauerit a probatione obligationis per ſuam confeſſionem,
vt l. eum qui. de iureiur. Item not. ꝙ ſufficit vnum articulum
probari per teſtes, aliū per confeſſionē: nec eſt neceſſe eodē mo-
do probari. hec eſt vera in ſe, ſed q̃r in text. non fit mentio more,
ideo gl. legit ſecundo modo, ꝙ fuit confeſſus ſimpliciter, intelli
ge cū effectu. non ob. l. fi. ĩ. e. q̃r hic intelligi dƷ, quādo ſciens eū
mortuum confeſſus eſt: ibi ignoranter. Iſta eſt vera in homine
mortuo ante confeſſionē: ſed in mortuo poſtea nō ꝓcederet, q̃r
in eo qđ nō eſt, non pōt ſcientia cadere. Ideo gl. legit tertio mo
a do, [a] in homine mortifere vulnerato, ⁊ ſic ſiue ante confeſſionem,
ſiue poſt decedat, ſufficit illa ſciētia vulneris. Sed q̃r hoc eſt di
uinare, ideo Jo. legit quarto modo, q̃r de obligatione ꝯſtabat ꝑ
alias probationes de mora conſtabat per confeſſionē: ⁊ ſic ecō-
uerſo ad primā, ⁊ idem no. qđ in prima. Gl. vero legit vno mo-
do, ꝙ de mora ⁊ obligatione conſtabat legitimis probationib⁹:
ſed circa confeſſionē erat ratio dubitandi, vt in gl. Dic ergo, aut
cōſtabat de obligatione per cōfeſſionem de mora per teſtes, vel
alias probationes, vt in prima: aut ecōuerſo, vt in quarta: aut
conſtabat ꝑ probationes de vtraqƷ. vt in vltima. aut de vtraqƷ
p cōfeſſionē, vt in tertia: aut eſt ſola ſimplex cōfeſſio ſine alia pro
batione, vt in ſecunda lect. Cetera dic vt dixi ſ. eo. l. Julianus.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Tertio modo. Et hanc gl. ſic alle. Bal. in c. j. §. iniuria.
de pace iura. fir. ꝙ ſi percuſſor viuente percuſſo confeſſus eſt ſe
occidiſſe morte ſecuta, poteſt ex iſta confeſſione damnari de ho-
micidio. Et vide quod not. Bald. in l. quicunque. C. de ſer. fug.

LEX VI.

1 ☞ Incertitudo que tolleratur in ſnīa, toleratur ⁊ in confeſſione.
Sentētia ſicut in alternatiua poteſt ferri certa, ita in cōfeſſione.
2 Certum cogitur quis reſpondere officio iudicis pignoribus ca
ptis, ⁊ mulcta indicta.

Certum. Opp. vt declarem gloſ. que eſt ſuper
. verbo, corpus. ⁊ videt, ꝙ valeat con-
feſſio, q̃r etiam ſtipulatio per alternationem valet, l.
vbi autem. §. qui illud. ĩ. de verb. obl. Glo. reſpondit
bene, ꝙ hic fuit confeſſus ſe debere Stichum, vel Pamphylū,
non alternatiue: ſed vnū ex his. Sed opp. de l. iij. C. de ſent. que
1 ſine cer. quanti. Sol. in illis † caſibus, in quibus tolleratur [a] incer
a titudo in ſententia, in illis toleratur in cōfeſſione incerta. Gloſſ.
vult hic, q̃r ſicut poteſt ferri ſententia certa in alternatiua, ita ⁊
in

ſi confeſſione poſſet,l.cum qui certarum.in fi.j.de verbo.oblig.
2 Quero,qualiter[b] dicere cogitur certum:Et dicit glo.pignori⸗
b b⁹ captis,⁊ mulcta indicta,l.j.§.qd ergo.ſ.de vet.inſpi.Alia.
opi.eſt ꝙ habeat eũ ꝓ cõfeſſo,⁊ ille bonus intellectus eſt,⁊ not.
⁊ tene menti,⁊ vide gl.⁊ iſta gl.non probat hoc in tacente ſed in
obſcure reſpondente per l.de etate.§.qui tacuit.⁊ §.ſi cũ eſſet.⁊
§.nihil.de interrog.acti.⁊ idem tenet Az.o in ſumma.C.de cõfeſ.
Idem doc.in l.ij.§.ꝙ ſi actor.C.de iur.calũ.⁊ ibi per Cy.⁊ hodie
die habem⁹ extra de confe.c.ij.lib.vj.vbi dicitur,ꝙ op; ꝗ ſit p
ſens,⁊ iuſſus a iudice abſ; probabili cauſa recuſet.Quero vlti
mo,quo iure facit.Et glo.dicit,ꝙ officio iudicis,⁊ iſta eſt vera.

ADDITIONES.

Alex.¶ Tolleratur.In quibus caſibus tolleretur incertitudo
in ſententia,adde Bar.in l.j.C.de confeſ.
b ¶ Quero qualiter.Et quid in criminalibus.Vide Bart.in no.
in l.de etate.§.quod autem.hic alleg.
1 ☞ Verbum meum,ſignificat dominium.
2 Libellus,peto fundum quem tenes,⁊ poſſides,qui fuit meus iu
re dominij,vel quaſi,non procedit.
Libellum ſatis eſt preſumptiue concludere.
3 Libellus,peto centum que tibi mutuaui,⁊ fuiſti obligatus,nõ
procedit.

a §.Sed ⁊ ſi fundum vend.c.m.

1 Nota,ꝙ† verbum,meum,ſignificat dominium,l.Quintius.§.ar
gento ſ.de aur.⁊ arg leg.Item ſumitur meum,quandoq; coni
uentibus oculis,l.is qui in ſuis.verſic.verum conniuentib⁹.ſ.de
manu.facit l.ij.§.j.ſ.de orig.iur.Et pro hoc vide Cy.ſup auf.
ſacramenta puberum.ibi,ſuper contractibus rerum ſuarũ.C.
ſi aduerſ.vendit.⁊c.facit text.in l.lex Cornelia.j.de iniur.⁊ j.de
verb.ſigni.l.meorum.⁊ l.ij.ſ.de cõd.inſti.⁊ l.ſeruos.ſ.de l.iij.
2 ⁊ dixi plene in d.l.Quintus.§.argento.¶ Quero†ago contra
b te,[b]ꝙ tu tenes,⁊ poſſides fundum,qui fuit meus iure dominij
vel quaſi,an procedit iſte libellus:Et videtur ꝙ non,qꝛ non vi⸗
c deor dicere,ꝙ nunc ſit meus,per iſtam gl.[c] que dicit,ꝙ ſi aliqs
confitetur tuum fuiſſe dominium,nõ confitetur nunc eſſe.Et iſtud
vedetur eſſe contra communem opi.doc.qui dicunt ſufficere cõ
d cludere libellum preſumptiue,l.omnes.§.Lucius j.de his q̃
in fraud.cred.⁊ doc.in l.edita.C.de eden.Sed preſumitur nũc
eſſe meum dominium qđ fuit,l.ſi ne poſſidetis.C.de proba.Cyn.
reſpondet ad iſtam gl.licet de ea nõ faciat mentionem,⁊ dicit,ꝙ
oportet in rei vendicatione,vt aſſeram dominiũ eſſe meum,nec
ſufficiat ponere fuiſſe meum.qꝛ tũc illa verba haberent vim cu
iuſdam negationis,per quã induceret fuiſſe meum dominiũ,
e ⁊ nunc non eſſe,qꝛ qñ de vno tempore pono,de alio videor ne
f gare.l.ſtatuliberũ.ij.j.ſ.de leg.ij.ſed ſi non haberet[f] vim alicui⁹
negationi,tunc ſufficeret:vt dico ꝙ mutuaui tibi centum,⁊ ſic
ſufficit ꝙ nõ habeat annexam negationem circa obligationẽ:ſe
3 cus ſi haberet:vt ſi dicerẽ,Peto cẽtũ,que tibi mutuaui,⁊ fuiſti
obligatus,tunc includitur negatio,nec ſufficeret:quia non con
cluditur nunc es obligatus.Iſtud dicunt doct.per l.omnes.§.
Lucius.j.de his que i fraud.cred.⁊ no.per Cy.in l.edita.de ede.

ADDITIONES.

a Alex.¶ §.ſed ⁊ ſi fundum Iſte eſt tex.valde no.ſm Bar.⁊ Bal.in
l.cum falſa.C.de iur.⁊ fac.igno.Anto.in c.ex parte de cõfeſ.
b P.Pau.P.¶ Ago cõtra te.Vide Fely.in c.ſcribã.de preſcri
c Alexan.¶ Per iſtam glo.Et iſta glo.facit,ꝙ ſi ſit poſitio conti
nens duo,videlicet ꝙ commodaui tibi,codicem,⁊ volumen,⁊ tu
reſpondes,non credo de codice,videris fateri de volumine.Et
hoc intellige ſolum quoad preſumptionem,⁊ ſemiplenam ꝓ
bationem,que inducitur ex illa tacita confeſſione,cap.nonne de
preſumpt.vbi hoc videtur de mente gloſſ.⁊ doct.iuncto.c.fin.de
iureiurã.quod bene not.facit.l.cum pretor.ſ.de iudi.⁊ ad Bar.
hic vide Specul.in titu.de actio.⁊ per §.ſequitur.verſi.ſed nũ
quid ſi ago contra te rei vendi.vbi tenet contra Barto.hic,⁊ do
Anto.⁊ do.Io.in c.ij.de libel.obla.
d ¶ Concludere.Quod tamen ſingulariter vltra iſta limita,niſi
talis preſumptio reſultaret ex facto libellantis,quo caſu debet
allegari,aliter libellus nõ concluderet,l.ſi adulterium cum in
ceſto.§.idem Pollini.de adult.⁊ no.glo.in l.c appellanti,de
appella.Ita ſingulariter dicit Bart.in l.cum quid.ſ.ſi certum
petatur.verſi.quid in exceptionibus.vide Bart.in l.j.⁊ ij.de ex
cept.Et de libello,adde quod not.Bal.in auth.habita.verſi.
reuoco in dubiũ.C.ne fil.pro pa.⁊ ſingulariſſime per do.Anto,
in c.conſtitutus.de relig.do.Adde quod no.Bald.in l.Gall⁹.
§.j.de lib.⁊ poſthu.Et iſtam gl.hic multum pro ſingulari alle⸗
gat ⁊ ſequitur Bal.in l.ſi minorem.queſt.vlt.C.in integ.reſti.
ſed ipſe eam reprobat in l.j.C.de confeſſis.⁊ contra eam videt⸗
text.j.in c.appella.el ij.⁊ ibi doc.de appella.⁊ do.Anto.i c.ij.de
libel.ob.ſequit iſtã gl.

e ¶ Videor.Probatur melius in l.j.ſ.de his qui ſunt ſui vel
alie.iur.⁊ l.ſi.cum gl.de teſti.
f ¶ Non.haberet.Et cũ Bar.hic in effectus videt trãſire Bal.
in l.edita.hic allegata.⁊ ibi etiã vide an ſufficiat libellũ preſũ⸗
ptiue concludere,⁊ hoc ponit in vtraq; repe.⁊ p.⁊ Cy.in l.ſi nõ
conuicij,in vij.q.de iniur.⁊ l.nec exemplũ.C de fal.per Bal.in
l.certi cõdictio.ſi cer.pe.⁊ Ang.in l.j.ff.de edẽ.⁊ in d.l.omnes.
§.Lucius.⁊ hic,⁊ p do.Anto.in d.c.ij.de libel.obla.p Fulg.in l.
ij.C.de ſer.fug.⁊ i d.l.cũ quid.ſi cer.pe.⁊ ibi Lud.Pau.de Caſ.
in d.l.ſi minorẽ.in integ.reſti.etiã ſequitur iſtam glo.⁊ dicit ꝙ
iſta gl.probat,ꝙ licet qui ſemel eſt dominus,ſemꝑ preſumatur
dominus,tamen hoc allegari oportet.facit l.ſi adulterium cũ
inceſtu.§.idem Pollioni.adulte.⁊ cum Bart.hic etiam con⸗
cordat Ang.in l.j.in prin.ff.de eden.Vide ibi Fulg.cõ Bar.te
nentem,⁊ contra Bar.ibi etiam tenet Anto.de Butri.in c.ij.
g ¶ L.edita.Adde Aretin.i c.ij.extra de libel.oblatio.Maria.
Socyn.in vij.queſt.x.queſt.princip.
1 ☞ Cautela,ꝗ ſemper in actis ponatur,parte preſente.
2 Sententia lata in dominum,niſi ſit concepta in perſonam pro
curatoris preſentis:ideo non valet:quia abſens non obligat.
3 Confeſſio facta parte abſente in his que dependent ex volũta⸗
te duorum,valet:ſecus ſi ex voluntate vnius.
4 Confeſſio facta in libello ſine exceptionibus,parte abſente pre
iudicat confitenti.

a §.Si quis abſente.

[a] Facias ſemper †poni in actis preſente[b] pte.Que⸗
b ro,†que eſt ratio,ꝙ ſententia lata in dominum nõ valet niſi ſit
2 concepta in perſonã procuratoris preſentis:Rñ,qꝛ abſens nõ
3 obligatur.Dixi in l.ſtipulatio iſta.alteri,†Cõ p.de l.nõ ſolum.
§.ſi liberationis verba.ſ.de lib.leg.Gl.dicit,ꝙ quo ad liberatio
nem per exceptionẽ doli prodeſt,vt ibi.Semper reꝓbauit illã
gl.ſuper gl.que eſt in l.idem in duob⁹.ſ.de pactis.⁊ eſt gl.⁊ tex
in l.⁊ heredi.§.nos autem.ſ.de pac.Et hoc debes intelligere i
his que depẽdent ex voluntate duorũ ſecus ex voluntate vni⁹,
vt ratihabitio,hereditatis aditio,⁊ ſimilia,tunc nõ requiritur
preſentia partis,vt gl.que eſt in l.Pomp.ſcribit.ſ.de neg.geſt.
c ⁊ plene dixi in d.§.ſi liberationis verba.Item predicta,[c]† que
4 dixi,ꝙ non valet confeſſio facta parte abſente,intelligo in con⸗
d feſſione facta ſimpliciter:ſecus ſi in libello aliquid cõfitet[d].li⸗
cet enim libellũ det iudici abſente parte,preiudicat ſibi,vt C.de
lib.cau.l.cum precum.cum ſi.Ideo enim datur iudici,vt per
e eum detur parti.[e] vt C.de lit.cõteſt.auth.offeratur.⁊ quomodo
⁊ quãdo iudex.auth.qui ſemel.⁊ ſic quodammodo per quandã
epiſtolam,ſeu iudicem medium videtur factum preſente parte
Et idem dico in his,que quis ponit in exceptionibus ſuis.Nã
f ſicut ex parte actoris dicit libellus[f] conuentionalis,ita ex par⸗
te rei dicitur libellus contradictorius,vt C.de his qui potẽ.no
mi.l.vnic.facit j.de exceptio.l.j.

ADDITIONES.

a P.Pau.P.¶ Si qs abſente.Vide Alex.cõſil.xx.volu.iiij.
tenentem,quod etiam non valet niſi fuerit acceptata.
b Alex.¶ Preſente.Iſtũ §.limita,⁊ intellige vt no.Ang.in auf.
de here.⁊ falc.§.ſi vero abſũt.cũ ſeq.⁊ que fuerit ratio huius.§.j
vide omnino per Bar.in l nuda ratio.de do.⁊ no.ꝙ qñ ꝓcedit
iuramentum confeſſio facta abſenta parte probat,ſm Ang.i l.
cum quis.§.codicillis.de lega.§.ij.⁊ Bal.in rub.C.rer iter alios
acta.⁊ Bal.in l.ſi creditoris.C.de fideicõmiſſis.⁊ vide Bald.in
l.generaliter.C.de nõ nume.pec.per Bal.in auth.generaliter.de
epiſco.⁊ cle.Adde quod Petrus,⁊ Cyn.in l.j.C.de confeſſis te
nent ꝙ hodie in cõfeſſione iudiciali non requiratur partis acce
ptatio.Saly.vero ꝙ ſic in l.j.C.eo poſt Cy.in vj.q.⁊ Saly.i l.ſu
bemus.C.de liberali cau.⁊ Bal.in l.iij.C.de repu.here Adde ꝙ
gl.in l.j.C.eo.⁊ qđ in cõfeſſione iudiciali requiratur partis pre
ſentia,varie fuerunt opiniones,vt refert Io.And.de cõfeſ.§.ſe
quitur.ver.vj.finaliter.ibi cõcludit,qđ confeſſio facta ante litẽ
conteſtatam i pertinentibus ad preparationẽ iudicij,⁊ parte
abſente:ſecus in pertinentibus ad deciſionẽ.Sed Ang.i l.j.C.
eo.dicit,qđ hec opinio de conſuetudine nõ obſeruatur,qđ videt
contra tex.in l.ſi.ſ.de interrog.actio.vbi confeſſio emanauit ad
iudicium ordinandum Cy.⁊ Pet.in d.l.j.C.eo.tenet,qđ i cõfeſ
ſione iudiciali non requiritur partis preſentia.Adde an confeſ
ſio iurata abſente parte probet,Pau.de Caſt.cõſil.ccxlj.⁊ vide
que poſui in l.nuda.ſ.de dona.⁊ qđ confeſſio facta in iudicio,ab
ſente parte valeat videtur voluiſſe Bal.conſi.cxlvij.in fi.
c P.Pau.P.¶ Predicta.Vide Felyn.in c.ſi cautio.de fide
inſtru.vbi limitat multis modis iſtam regulam ſm Iaſo.in l.cũ,
te verſi.quarto no.C.de tranſac.
d Alex.¶ Aliquid confitetur.Confeſſio facta in libello.nocet,et.
notatur per Bar.i d.l.cum precum.Intellige.vt dixi ſm Io.
And.in l.ex hac ſcriptura.in fi.poſt.Bar.ſ.de do.⁊ no.Bal.i

ſi magnum.verſic.preterea ibi loquitur.C.qui accuſa.non poſ.
⁊ Bal.in l.error.C.de iur.⁊ fac.igno.⁊ ꝙ no.Inſti.de actio.§.ſi
minus.in materia correcti erroris,⁊ quod not.Bal.in l.poſtꝙ
liti.C.de pact.⁊ ibi etiam in fine legis addo text.⁊ ibi Bal.in l.
tranſac.C.de tranſa.⁊ Bal.in l.ij.C.de erro.adduo.Adde an ꝯ
feſſio reſcripto ſubreptitio noceat Abb.conſi.xxxviij.lib.ij.
e ¶ Detur parti.Addo,ꝙ not.dominus Jo.in l.nuda ratio,de
do.Bar.in l.ij.in fi.ſ.de iure fiſc.⁊ in terminis Bal.in l.j.de cõ
feſ.⁊ que dixi in dicta l.nuda
f ¶ Libellus.Pro hoc facit gl.in l.ſi quis.C.de excep.⁊ ꝙ no.in
c.exceptionem obijciens.de reg.iur.per Inn.de priui.c.cum
olim.⁊ de exceptio.c.cum venerabilis.⁊ Bar.in d.l.prima.
1 ☞ Confeſſio.⁊ ſententia paribus paſſibus ambulant.
2 Confeſſio defenſoris,procuratoris,tutoris,vel curatoris,quan
do noceat domino,pupillo,vel adulto.
3 Tutor iurat de calumnia,non pupillus,ſed in iuramento veri
tatis iurat pupillus.ſi iudiciũ fuit ceptum cũ eo,tutore autore
4 Confeſſio prelati qñ noceat eccleſie,
5 Confeſſio patris eodem modo nocet filio,ſicut tutoris pupillo.
a §.**Sed an ⁊ ipſos**.[a] Oppo.de l.ſi defenſor.ſ.de i
terrog.act.Rñ.illa cõcordat
nam reſponſio defenſoris ſufficit ad obligandũ ipſum defenſo
rem,non autem dominũ,niſi ſequeretur ratihabitio,vt ibi no.
Eodem modo op.⁊ ſol.ſ.ad le.Aquil.l.proinde.§.j.Itẽ opp.
ſ.de procu.l.non ſolũ.in pri.vbi dicitur ꝙ confeſſio,⁊ reſponſio
procuratoris nocet domino.Et eodẽ modo op.de eo qđ dicitur
1 de tutore,⁊ curatore:qꝛ †cõfeſſio,⁊ res iudicata parib⁹ paſſib⁹
ambulant,vt ſ.ti.proxi.l.poſt rem.ſed ſñia lata contra tutorẽ
preiudicat pupillo,l.iiij.§.j.ſ.ti.j.ergo,⁊ eodem modo cõfeſſio.
Huius contrarij timore,ſunt hic opi.Dicunt quidam,ꝙ hic di
citur,non ſufficere,verũ eſt domino probante contrariũ.Cõtra
hoc opp.ꝙ idem in quolibet probante contrarium,l.error.C.de
iur.⁊ fac.igno.⁊ ſ.eo.l.nõ fatet.⁊ ſic nihil eſſet ſpeciale in pupil
lo.Qui volũt ſuſtinere iſtam opi.dicũt,reſp.ibi oportet,ꝙ quis
probet contrarium,⁊ probet errorẽ vere,vel preſumptiue:ſed i
caſu legis noſtre ſi quis probet contrariũ,non eſt neceſſe,ꝙ pro
betur error.Gl.dat aliã ſol.quantũ ad legẽ vltimam in contra
rium allegatã,ꝙ ibi qs errauit ex iuſta cauſa:ideo põt poſt con
feſſionẽ reuocare.Hic aũt ſufficit i procuratore ꝙ fuerit error,
licet nõ ex iuſta cauſa,⁊ bene dicit.Alij vt Hug.ſoluũt ꝯriũ de l.
non ſolũ.ſ.de procu.ꝙ hic loquitur,qñ tutor cõfitetur abſente
pupillo:ſecus ſi eo preſente,⁊ intelligẽte.Sed hec ſol.non tollit
contrarium,qꝛ dixi vobis ſ.ꝙ ſñia,⁊ confeſſio paribus paſſib⁹
ambulant.Alij dicunt,ꝙ hic loquitur qñ iudicium inchoatum
fuit cum minore autore tutore,merito ipſe tutor non dꝫ reſpon
b dere ideo non preiudicat[b].ſed ibi fuit agitabtum iudiciũ cum
ipſo tutore,⁊ ideo,⁊c.Solu.hãc ponit gl.in l.ij.§.qđ obſeruari
C.de iura.cal.Et iſta ſol.poteſt eſſe vera in ſe,ſed non quãtũ ad
iſtam legẽ,qꝛ iſta lex loquit̃ in confeſſione facta ſimpliciter pro
ut intelligit gl.j.ead.l.§.fi.Dicũt alij,ꝙ hic tutor,vel curator
vel procurator deſijt eſſe poſt litis cõteſtationem,⁊ ideo,⁊c.Hec
ſol.continet diuinationem,adeo ꝙ eſt contra tex.Quinta ſol.fa
teor,ꝙ cõfeſſio non preiudicat,ſed ſñia que ſequitur poſt confeſ
ſionem,ſic,d.l.iiij.§.j.ſ.ti.proxi.Sed ſecundũ hoc nõ eſt reſpõ
ſum ad arg.in contrarium,qđ ego feci.ſ.ꝙ cõfeſſio ⁊ ſñia pari
bus paſſibus ambulant.Alij doctores dicunt verum.⁊ ſic quan
doqꝫ tutor,⁊ curator,⁊ ſimiles adminiſtratores cõfitent̃ ſponte,
vt qꝛ interrogo te tutorem tutorio noĩe,⁊ dico ꝙ pupillus tuus
tenetur mihi dare centum tu cõfiteris,⁊ hoc non preiudicat ei.
Caſus eſt hic.Quedam eſt confeſſio,que emanat ex contentioſa
iuriſdictione,⁊ tunc iſta cõfeſſio bene preiudicat domino,d.l.nõ
ſolum,⁊ eodẽ modo pupillo,⁊ adulto ꝑ dictam l.iiij.§.j.ſ.tit.j.
2 de iſta queſtione habes per Cyn.ſ.eo.l.j.in xiiij.qſt.¶ †Reaſſu
me ergo ex his que dicta ſunt.Aut confitetur defenſor ſine mã
dato,aut procurator,aut tutor,vel curator.Primo caſu nõ ꝓ
iudicat domino,niſi ſequat̃ ratihabitio,l.ſi defenſorẽ.de inter
rog.actio.Secũdo caſu dic,aut loquor in procuratore habente
generale mandatum,aut ſpeciale.Si hꝫ ſpeciale,⁊ tũc preiudi
cat domino eius cõfeſſio,l.qui ſeruum.ſ.de interrog.act.l.pro
inde.§.j.ſ.ad lege.Aqui.⁊ ibi gl.in verb.cõfiteat̃,⁊ l.ſi procura
tor.in prin.ſ.de cõd.ind.⁊ l.j.§.ſi procurator.⁊ ſ.ſi quis ius di
cẽ.non obtẽpera.Aut hꝫ mandatũ generale,⁊ hic equiparo tu
tori curatorẽ,⁊ ꝓcuratorẽ.Quo caſu diſtingue.Aut tales admi
niſtratores cõfitent̃ per modũ voluntarie iuriſdictionis.⁊ non
preiudicat eorũ confeſſio,vt hic,ſecundũ opi.vlt.⁊ gl.in l.proin
de.§.j.ſ.ad leg.Aquiliam.Aut cõfitentur per modũ cõtẽtioſe
iuriſdictionis,⁊ preiudicat domino,pupillo,⁊ adulto,l.non ſo
lum.in prin.ſ.de pro.⁊ l.quoties.§.ſicut.ſ.de admi.tut.predi
cta vera,qñ iudicium eſſet ceptũ cum tutore:ſecus ſi cum pupil
lo authoritate tutoris:qꝛ tunc non tenet̃ tutor reſpõdere,vt hic
⁊ l.ij.§.quod obſeruari.C.de iura.calum.Que eſt ratio,ꝙ per
modum voluntarie iuriſdictionis non preiudicat,ſed modum
contentioſe ſic:Rñ.qꝛ quando per modum voluntarie iuriſdi
ctionis,tunc videtur donatio,que nõ poteſt fieri:ſed qñ per mo
dum cõtentioſe,nõ videtur donatio imo iudicium,qꝛ iudicium
redditur in inuitum:ideo valet.Oppo.hic dicitur,ꝙ tutor non
preiudicat pupillo,ſecundũ hoc fruſtra iurant de calumnia tu
tor,⁊ curator,arg.l.ij.§.ꝙ obſeruari.C.de iur.calum.Sol.dico,
ꝙ hoc debet intelligi,qñ per modum voluntarie iuriſdictionis
3 emanat confeſſio.Vel aliter,† aliud eſt iuramentũ de calumnia,
ſuper quo reſpondetur per verbum credit,vel non credit,⁊ ſi nõ
cadit,niſi in legitimam perſonam:ſed iuramentum veritatis be
ne cadit in pupillo,⁊ adulto ⁊ ſimilib.ſed iuramentũ calumnie
ſemper cadit in tutorem,ſiue iudicium ſit cum pupillo,ſiue cũ
tutore,lege.ſecunda.§.quod obſeruari.Sed quando iuramen
tum veritatis preſtatur pupillo,debet preſtari in iudicio cepto
cum eo,cũ authoritate tutoris:ſecus ſi cepto cũ tutore:qꝛ tunc
4 tutor reſpondet,vt not.glo.in d.§.quod obſeruari.¶ †Querit
glo.quid in adminiſtratore,eccleſie:Et dicit gl.ꝙ idem quod in
tutore.Dic vt extra de elec.c.dudum.ij.in gl.que incipit no.i⁹
nouum,⁊ de teſti.c.preſentium.lib.vj.⁊ per Cyn.C.eo.l.i.xv.q.
5 †Quid in patre:dic idem quod in tutore,vt dicit glo.

ADDITIONES.

a Alex.¶ Sed an ipſos.Adde Bar.⁊ doct.in l.ſi.§.quod obſer
uari.in prin.C.de iura.calum.
b ¶ Nõ preiudicat.Vide plene Bal.de materia in l.j.C.e.quã
do confeſſio procuratorũ,tutorum,⁊ ſimilium preiudicet ꝓnci
palibus.Quid autẽ ſi procurator fuit contumax in nõ reſpõden
do poſitionibus an noceat dño,vt ipſe habeatur pro confeſſo.
Bar.videtur velle,ꝙ nõ,in l.j.§.ſi procurator.ſi quis ius dicẽ.
non obtẽp.Ad qđ vide d.Anto.in d.c.j.vt lite non conteſt.vide
Saly.in l.iij.C.de ꝓcu.⁊ d.Jo.in c.j.vt li.nõ cõteſt.⁊ ibi Jo.And.
Item adde,ꝙ lꝫ cõteſtatio ꝓcuratoris noceat dño,tñ põt reuo
cari,etiam ſi ſit erratũ in iure:ſecus in cõfeſſione facta per dñm.
l.ij.ſ.e.Itẽ confeſſio procuratoris in vna cã nõ nocet in alia:ſe
cus in confeſſione dñi Iſta duo dixit Compoſtella.in c.per in
quiſitionem.de ele.⁊ ibi per Jo.And.Item in caſibus in quib⁹
confeſſus non auditur appellans,procedit,ſi dñs eſt confeſſus:
ſecus ſi procurator,vt tangit Anto.in c.j.vt lit.non conteſt.Ad
quod bene facit ꝙ not.Bar.in l.j.§.fi.j.qñ appel.ſit.⁊ i l.j.§.ſi
procurator.ſi quis ius dicen.nõ obtempe.Et ita bene no.iſtas
tres vltimas differentias,inter confeſſionẽ procuratoris,dñi.
Et addo,ꝙ circa ea que dicit hic Bar.licet doctores de eo mẽ
tionem non faciãt in d.c.j.tñ ibi do.Anto.vult,ꝙ ſi confeſſio per
procuratorem fiat per modũ voluntarie iuriſdictionis,non no
cet,niſi haberet ſpeciale mandatũ,vt ſi procurator cõfitetur re
ſpondendo libello,qđ eſt voluntarie iuriſdictionis ſcđm ipſum:
ſecus ſi reſpondendo poſitionibus.Et idẽ videtur velle Cyn.in
l.j.C.de confeſſis.Sed Jo.ibi dicit,ꝙ nõ credit hãc differẽtiã
veram.Vide per eũ,ſed vide Imo.aliter loquẽtẽ in l.qui bona.
§.ſi alieno.ſ.de dam.infec.Item ad intellectũ d.c.ij.de confeſſis
in vj.vide Imo.in l.iiij.in prin.ſ.de re iudicata.Et de cõfeſſio
ne procuratoris,adde per Imol.in c.ſi.extra eo.dici poſſe,ꝙ ſi
procurator non habeat ſpeciale mandatum ad ſic cõfitendũ,⁊ ꝯ
fiteatur,poſito ꝙ preiudicet domino,tamen ſi fiat domino abſẽ
te,quum ad eius notitiam peruenerit,poterit illam reuocare,
abſqꝫ alia ꝓbatione erroris.Et idem ſi fuerit preſens,ſi ſtatim
illam reuocat.facit ſecundum eum de offic.legati.ca.cum olim
Et illud tenent,ſecundum eum domini de Rota concluſio.lvj.⁊
concluſio ccliiij.⁊ de confeſſione procuratoris,vide etiã aliqua
per Imol.in l.ſi debitorem.ff.de noua.⁊ dicta reuocatione er
roris procuratoris,vide aliqua per do.Anto.in c.ſi.de confeſ.
⁊ ibi per Pan.de Lea a.in commen.dicti capi.Adde an cõfeſ
ſio prelati,noceat eccleſie.Pan.de Caſt.conſi.j.⁊ Rom.cõſi.
ccclxxxix.incip.paucis agam.⁊ ibi quid de tutore.Et an cõfeſ
ſio procuratoris noceat domino.vide Eld.conſi.cxvj.

1 ☞ Tutoris autoritas ꝙ etiam requiratur in his,in quibus
pupillus habet perſonam legitimam.
Confeſſio facta minore ſine curatore,quando valeat.

a §.**In pupillo**.[a] Oppo.C.ſi tutor,vel currator l.etiã
Glo.fatetur contrarium ꝙ reſtituit.
1 †Oppo.⁊ videtur,ꝙ in minore tutoris authoritas nõ reqratur
qꝛ habet perſonam legitimam pupillus in cauſa momentanee
poſſeſſionis,vt C.qui leg.perſo.l.momẽtanee.Sol.in caſibus
illis,in quibus habet perſonam legitimam,requirtur tutoris
authoritas,ne decipiatur legis authoritate.Opponi.de lege.
cum ⁊ minores.C.ſi aduer.rem iudi.Gl.ſoluit,ꝙ aliud in con
feſſione,aliud in ſentẽtia.vt ibi.Et ratio eſt ſecundum Dy.quia
in confeſſione eſt conſenſus:ſed in ſententia non,niſi fictus,l.in
ter ſtipulantem.§.j.j.de verb.obli.Contra hoc opp.de l.ſi cura
torem.

torem.C.de integ.reſti.Solu.Intellige hanc ſecundum illam,
ꝙ hic in minore non habente curatorem,q tunc quãdo,hꝫ equi
paratur pupillo.Et ſic intelligit Pet.Sed Nico.de mat.dice⸗
bat,aut eſt confeſſio que pertinet ad ſolenniʒandum iudicium,
vt interrogationes.cõfeſſiones,⁊ reſponſiones,que fiunt ad lit.
b conte.⁊ non valet[b] ſine authoritate curatoris,l.clarum.C.de au
thori.preſtan.Cum enim reſpiciant ſolennitatem iudicij, requi
ritur ſolennitas perſone,que prius debet requiri,l.quidam.de
c iure codi.Aut eſt confeſſio que fit ad veritatis indaginem,[c] ⁊ va
let:ſed reſtituitur,vt hic.in ver.minorem.Ita refert Cyn.in d.l.
clarum.⁊ C.e.l.j.circa prin.Mihi videtur,† ꝙ in iſtis interro⸗
2 gationibus,⁊ reſponſionibus, que fiunt per credit.⁊ non credit,
non ſtatur eius dicto ſine curatoris authoritate,q non hꝫ ſuffi
ciens iudicium ad diſcernẽdũ, quid habeat credere.ita no.in l.
ij.§.qđ obſeruari.de iur.cal.In illis vero,in quibus r̃ndetur de
veritate,dico,ꝙ dꝫ precedere quedã cognitio.an ſit interrogan⸗
dus,vel non,⁊ in hoc dꝫ intereſſe authoritas curatoris ar.ſ.de
publ.⁊ iudi.l.cuſtodias.⁊ qđ ibi dixi,de adult.l.ſi poſtulauerit.
§.qđni.Et ſic ſufficit curatorẽ eſſe preſentem,⁊ authorantẽ,quã⸗
do iudex pronunciat eſſe r̃ndendum , vel ei precipit vt reſpon⸗
deat,⁊ etiã quãdo iurat de reſpondendo veritatem.Pro hoc fa
cit quod dicimus in teſte, q ſufficit partem eſſe preſentem cum
iurat.C.de teſti.l.ſi quando.Nam reſponſio que fit tali,a mino
re,dicto teſtis equiparatur,vt no.per glo.in d.§.qđ obſeruari.

ADDITIONES.

a Alexã.¶ In pupillo.Qñ confeſſio tutoris preiudicet pupillo,
vide gl.⁊ Bart.in l.Lucius.§.tutele.de admi.tuto.⁊ quod not.
Bal.in l.in cõtractibus.§.j.C.de nõ nume.pec.⁊ ſ.proxi.Et de
intellectu huius §.in verb.minorem.vide late Bal.in l.j.C.eod.
b ¶ Non valet.Que confeſſiones minoris teneant ſine authorita
te tutoris , vel curatoris vide Bar.in l.ij.§.quod obſeruari.C.
de iur.cal.⁊ qđ no.ſ.§.proxi.Et quid de cõfeſſione facta per tor
menta,⁊ extra iudiciũ vide Cy.in l.clarum.de autho.preſtan.⁊
Cyn.⁊ Bal.in l.j.C.de confeſ.⁊ Bald.in auth.ſacramenta.⁊ ibi
dixi poſt Bar.in apoſtil.magna.⁊ ibi ẽt Bart.C.ſi aduer.ven.⁊
dt Saly.in l.ſi.C.qui accu.in verſi.quero an in caſibus,ꝙ pcu⸗
rator.etiã generalis ad lites eſt magis ſufficiẽs preſtare autho
ritatẽ confeſſioni in criminalibus,quanquã nõ ſit ſpecialiter cõ⸗
ſtitutus ad illum actum,allegat dictã l.clarum.Bar.tñ ⁊ Imo.
in l.j.§.fuit queſitum.ſ.ad Treb.videnť indiſtincte velle,ꝙ con
feſſio minoris carentis,vel non carẽtis curatore,teneat,per iſtũ
tex.indiſtincte loquentem.ſed Bart.hic poſt Petrum tenet,ꝙ
confeſſio adulti curatorem habentis, non teneat ſine authorita
te curatoris:q equiparatur pupillo.Et idem dt Bal.in l.j.C.
eo.Et de materia plene per Pau.de Leaʒ.in commento ca.ex
parte.de confeſ.⁊ no.ꝙ licet hic dicatur,minorem aduerſus cõ⸗
feſſionem reſtitui,qđ tamen eſt verum cum hoc,qđ de errore do
ceat,arg.l.nam poſtea.§.ſi minor.de iureiur.Et ita tꝫ Spec.in
tit.de reſtit.in integ.§.j.ver.ſed nunquid eccleſia,vel minor põt
aduerſus confeſſionem ſuam reſtitui.ſuper quo vide no.Bal.in
l.j.C.eod.verſic.queritur quid de adulto cum ſequen.¶ Adde
an valeat minoris cõfeſſio ſine curatore,Bald.conſi.clx.lib.iij.
c P.Pau.P.¶ Veritatis.Vide Are.in tracta.malefic.in gl.
ſuper verbo,comparuerunt dicti inquiſiti,⁊ confitentur.

1 ☞ Sententia debet ferri in confeſſum , quando procedit libel⸗
lus,ſecus ſi non procedit.
2 Actio in factum oritur ex confeſſione , ⁊ ex ſententia que ſequi⸗
tur.
3 Actio vtilis oritur ex contractu,quando confeſſio eſt facta vni⸗
formiter.

a **§.Confeſſi[a] vbique.** Quero, an in confeſſum debet formari ſententia
diffinitiua.Et quidam dicunt quod non debet condemnari,per
1 hanc l.Gl.† intelligit hoc,quando confeſſio emanat non prece⸗
dente libello.vel lit.conteſt.alias debet ſequi ſententia , vt dixi
2 ſ.eo.l.j.† Quero an ex confeſſione oriatur actio in factum,⁊ etiã
naſcatur actio ex ſententia que ſequitur poſt confeſſionem. Et
glo.⁊ doct.dicunt,ꝙ ſic.⁊ hoc glo.⁊ Cy.tenent.C.eo.l.j.in viij.q.
3 † Quero,an oriatur vtilis actio ex eo contractu,qñ confeſſio eſt
facta vniformiter:Gl.ꝙ ſic.l.ſi duo patroni.§.Marcellus.⁊ §.
ſi quis iurauerit.ſ.de iureiur.quia confeſſio,⁊ iuramentuꝫ equi
parantur,l.poſt rem.ſ.titu.j.

ADDITIO.

a Ale.¶ Confeſſi.Vide de hoc per Pau.de Leaʒa.in commen
to c.ex parte.de confeſ.Et aduerte ⁊ dicas,quod aut nos loqui⸗
mur in confeſſione extraiudiciali,⁊ tunc iſta operatur probatio
nem,non autem actionem nec obligationem.l.Publia.in fin.ſ.
depo.quod limita vt per Bald.in l.triticum.de verbo.obliga.
Iteꝫ fallit in confeſſione iudiciali vt per glo.hic,⁊ per gl.in l.j.
C.eo.⁊ not.gl.⁊ Bar.in l.ſed ⁊ ſi poſſeſſori.§.ſi cũ de hereditate
⁊ Bar.in l.nam ⁊ poſtea.§.ſi.ſ.de iureiu.Sed qualiter appella
tur hec actio:Dic,ꝙ appellať vtilis confeſſoria.⁊ de hoc eſt tex.
cui non habes conſimile in l.proinde.§.ſi procurator.ſ.ad leg.
Aquiliam.⁊ videntur no.gl.ſupradicte, que videtur appellare
ipſam actionem in factum, nõ autem dicunt confeſſoriam. Sed
tu no.adde,quod ex confeſſione facta per verbum credo reſpon⸗
dendo poſitionibus,non oritur actio.Bald.not.l.ij.§.quod ob
ſeruari.C.de iura.calum.ſub dubio forte.

LEX VII.

1 ☞ Exceptione inuentarij , ⁊ ne quis conueniatur vltra quam
facere poſſit,poſſunt opponi poſt ſententiam,⁊ ita etiam omnis
exceptio que non venit ad reſciſſionem ſententie.
2 Errans in facto proprio excuſatur propter factuꝫ implicitum.
3 Cognitio executionis poteſt delegari,non ipſa executio.
4 Reſtitutio in integrum non datur aduerſus errorem iuris.
5 Iudex delegatus,an poſſit reſtituere in integrum aduerſus ſen
tentiam interlocutiam.
6 Error in computatione eſt iuſta cauſa erroris.
Iudex qui cognoſcit de executione , poteſt cognoſcere de erro⸗
re,qui poteſt in executione opponi.
7 Error poſt cauſam deciſaꝫ non reſtauratur ipſo iure,ſed per re
ſtitutionem in integrum.
8 Iudex,qui habet cognitionem de executione nõ poteſt pronun
ciare contra ſententiam , ⁊ de exceptione nullitatis non cogno⸗
ſcit,ſed remittit ad ſuperiorem.
9 Error circa ea que ſunt deciſiua totius,poteſt reuocari.

a **CUm fideicommiſſum.**[a] Iſta eſt diffi
cilis ⁊ ſubtilis lex,⁊ doc.nihil ſcribunt.Ad euidentiã
premitto.ꝙ qñ eſt exceptio que non venit ad reſciſſio
nem ſententie.poteſt opponi poſt ſententiam,l.Neſennius.in fi.
1 ſ.ti.primo.⁊ l.ſi fideiuſſores.§.primo.ſ.de fideiuſſo.† Ideo di
b xi,qđ exceptio inuentarij[b] põt poſt ſententiam opponi,vt dixi in
l.Neſennius , ⁊ de iure iſto heres non tenetur niſi vſque ad vi⸗
res hereditarias,l.j.in fine.ſupra ad Trebellia.lege,ſi vniuer⸗
ſe.C.de lega.Et iſta exceptio poteſt opponi poſt ſentẽtiam, put
illa ne quis conueniatur,niſi in quantum facere poteſt. Et bre⸗
uiter hoc dicit, Iudex delegatus ad cognitionem executionis
non põt ſe intromittere de errore circa confeſſionem,que prin⸗
cipale negotium tangit,niſi ſit error circa idem,de quo poſt ſen
tentiam poteſt opponi.Et pono caſum,Iudex fuit datus ad exe
cutionem faciendam,⁊ tunc ſi eſt erratum ſuper eo qđ non venit
examinandũ in executione ſe non intromittit, ſed ad iudiceꝫ ma
iorem remittit,ſecus ſi in executione venit examinandum,quia
2 ipſe cognoſcit.Et no † iſtam l.ad id qđ dixi ſ.e.l.non fatetur,ꝙ
c quandoc quis errat in facto proprio,excuſatur propter factum
implicitum.Oppo.ſ.de iudi.l.vbi.Solutio vt in glo.quia ſuc⸗
ceſſor loco primi eſt,ipſe idem potuiſſet, vt d.l.vbi.⁊ vide gloſſ.
que incipit id eſt.iudex.Oppo.quod reſtitutio non poteſt dele⸗
gari,l.ſi.C.vbi,⁊ apud pñem.Gl.dt,quod hic fuit datus,an fidei
commiſſum debet dari,⁊ vide gl.in verbo, ad reſtituendum,⁊c.
Sed illud quod dt glo.non video quid ſit dicere,quia in confeſ⸗
ſum nulle ſunt partes iudicis.niſi in condemnando , l.proinde.
ad l.Aquil.⁊ l.j.ſ.eod.⁊ ſic quid erat oportunum,vt cognoſca⸗
tur,quia pars fuit confeſſa,non video.Alia lectu.eſt , qđ fuit iu⸗
dex delegatus ad reſtituendum in integrum,⁊ ſic habuit reſpe⸗
ctum ad nouum ius.Certe iſta non haberet dubium.Vera lec.
eſt,ꝙ iudex fuit delegatus, an confeſſio debeat mandari execu⸗
3 tioni,vel non.¶ † Sed opp.q executio non põt delegari,l.a di⸗
uo Pio.in prin.ſ.titu.j.Sed reſpondeo,quod cognitio execu⸗
tionis poteſt demandari,ar.l.a diuo Pio.⁊ l.pen.§.vt bonoruꝫ
poſſeſſio.ſ.de offi.eius cui manda.eſt iuriſ.Procedo vlterius,
ſi hoc eſt verum , ꝙ iſte iudex fuit datus ad cognitionem execu⸗
tionis,quare nõ poteſt abſoluere a primo errore probato,ſicut
a ſecundo:Gloſſ.variant in reddenda ratione propter malaꝫ po
ſitionem caſus,quia vna eſt ratio in gloſſ.in verbo,abſolutorũ.
que incipit,ſed quare,⁊c.Sed iſta ratio non valet.quia ita abſo⸗
luit eum a ſecũdo,errore probato ex cõfeſſione ſua,prout a pri⸗
mo.Alia ratio eſt,q in primo errauit ſui facilitate , in ſecundo
dolo aduerſarij,⁊ vide iſtam gl.in verb.heres.Sed iſta ratio eſt
diuinare,q hic non videtur dolus:ſed propter implicitã ratio
nem fuiſſe errorem.Que eſt ergo ratio:Reſpondeo,quia an de
beatur,vel non, non venit in examinatione executionis , ſed an
ſententia ſit lata,vel non,l.ſi pretor iuſſerit.ſupra de iud.⁊ lege
poſt rem.ſupra ti.j.Sed de errore qui venit poſt ſententiam an
facultates ſufficiant vel non venit examinandum in executio⸗
ne,⁊ ideo de iſta cognoſcit.⁊ iſta eſt veritas huius legis.Oppo
ni.vlterius,quia probando quis errorem videtur tutus ipſo iu
re,l.non fatetur.ſ.eod.⁊ l.error.C.de iur.⁊ fac.ignoran.Gloſſ.

ſoluit,ꝙ contraria loquuntur in maiore,hic in adulto. Sed iſta non eſt bona ratio,quia eo iure quo ſuccurritur maiori,ſuccurritur ⁊ adulto,vt C.in quibus cau.in integ.reſti.non eſt neceſ.l.j. Aliam ſolu.ponit gl.ꝙ hic erat damnatus poſt confeſſionem, ideo non iuuatur,niſi per reſtitutionem. Iſta gl.in ſe dt verum, ꝙ ante ſententiam eſt ipſo iure nulla confeſſio probato errore, poſt ſententiam non,niſi per reſtitutionem in integrum. Tu ergo potes intelligere legem iſtam,quod poſt confeſſionem fuit lata ſententia, ⁊ demãdata cognitio executioni, ⁊ tunc error qui fuit in ipſa confeſſione, eſt adhibitus circa id quod non poteſt opponi poſt ſententiã, ⁊ tunc petita reſtitutione reuocatur error: ſecus de his que recognoſcũtur in executione,quia tunc ille error
4 non reuocatur per reſtitutionẽ,ſed ipſo iure eo probato. ¶ † Quero,an[d] aduerſus errorem iuris poſſit in integrũ reſtitui pro eodem: Cy.in l.j.C.eo.in xj.⁊ xij.q.intelligit legẽ noſtram in errore iuris:ſed male dt,quia iſta reſtitutio datur ex clauſula illa generali,ſi qua iuſta cauſa eſſe videbit,ſed error iuris nõ eſt iuſta cauſa,cum ſit lata culpa,⁊ ſic non eſt iuſta cauſa,d.l.etate.§.qui iu
5 ſto.ſ.de interro.ac. ¶ Quero,† an iudex delegatus poſſit in integrum reſtituere aduerſus ſniam ſuã interlocutoriã:⁊ Cy.allegat iſtam legem que nõ facit. Glo.eſt de hoc in l.minor autem magiſtratus.§.j.ſ.de mino.⁊ per Cyn.qui allegat,iſtam lẽgẽ in
6 l.aduerſus.C.ſi aduer.rem iu.† No.ergo ex l.iſta de errore cõputationis,ꝙ iuſta cauſa eſt erroris. Itẽ no.ꝙ iudex qui cognoſcit de executione poteſt cognoſcere de errore,qui poteſt in exe
7 cutione opponi. ¶ † Item,nota limitationem ad l.error.C.de iur.⁊ fac.igno.ꝙ poſt cauſam deciſam nõ reſtauratur error, verũ
8 eſt ipſo iure,ſed per reſtitutionẽ in integrum ſic,vt hac l.† Item no.hic caſum eius qd dixi ſm Inno.ſ.titu.j.l.ij.ꝙ iudex qui hꝫ cognitionem de executione nihil poteſt pronunciare cõtra ſententiam,vnde de exceptione nullitatis iſte non poteſt cognoſcere,ſed deberet ad primum iudicem remittere, ſecus in alijs ex
9 ceptionibus,que poſſunt opponi poſt ſententiam.† Item nota, quod error circa ea que ſunt deciſiua totius,poteſt reuocari.

ADDITIONES.

a Alexand. ¶ Cum fideicommiſſum. Intellectum huius l.ponit Bal.plene in l.j.C.eo.tit.

b ¶ Exceptio inuẽtarij. Vide de iſta materia poſt Bar.ꝙ ſcripſi in l.j.C.de iur.⁊ fac.igno.⁊ ibi Bal.⁊ in l.ab executione.C.quo.ap.⁊ Bar.in l.ex diuerſo.§.fi.ſol.mat.⁊ ibi dixi,non tñ inuenio text.probantem in terminis de exceptione inuentarij, ꝙ poſſit opponi poſt ſententiam.ſed bene inueniuntur iura de exceptionibus modificatorijs, in quibus habetur, ꝙ quis conueniatur in quantum facere poteſt. ¶ Adde Pau.de Caſt.in d.l.Neſennius.⁊ Petr.de Ancha.conſi.vj.vbi de exceptione inuentarij, ⁊ dicit ꝙ omnis exceptio que poſt ſententiam poteſt opponi poteſt ⁊ poſt bannum.

c And.Barb. ¶ Quod quando. Et facit id quod not.Bart.in l.non fatetur.eo.ti.⁊ in l.error.C.de iur.⁊ fac.igno.⁊ Cy.in l.j.C.de condictione indeb.Io.And.in additio.Spec.de executione ſent.§.fi.verſi.illud.Io.de Imol.in l.Imperatores,de reg.iu. Sed quid ſi eſt lata in fauorem iſtius ita confitentis,vide l.ſi ſeruus plurium.§.j.de leg.i.

d ¶ Quero an. Adde l.j.⁊ ibi Bar.j.de ſeparat.

LEX II.

Non omnimodo. Quero, quare dicitur, non omnimodo. Hic vt ſupra l.iij.⁊ l.qui Stichum.

De ceſſione [a]bonorum. Tit.iij.

¶ Dictum eſt ſ.de confeſ.⁊ condem.verum,quia confeſſi ⁊ condemnati detruduntur in carcerem ſi non ſoluunt,vt ſ.titu.j.l.j. ideo eſt adinuenta bonorum ceſſio,ex qua ſuccurritur condemnatis ne in carcerem detrudantur.

ADDITIO.

a P.Pau.P. ¶ De ceſſione. Fallit quando ex delicto imponitur pena pecuniaria,vt per Iaſ.in l.ſi quis id quod.verſ.tertio pondera.ff.de iuriſdi.om.iudicum.

LEX III.

1 Cedens bonis,non videtur habere rem pro derelicto.
2 Cedens bonis poteſt penitere.

Is qui bonis ceſſit ante.
1 † Not.hic licet quis dicat,cedo bonis, non videtur habere bona pro derelicto: ſed ex hoc datur creditoribus quedam poteſtas alienandi. Et ratio eſt, quia quando habet pro derelicto quis,cuilibet occupanti videtur donare,l.quod ſeruus.j.de ſtipula.ſer.ſed ille qui cedit bonis, non cedit niſi creditoribus.
2 † Item nota, ꝙ hic habet locum penitentia contra.l.ſicut.C.de act.⁊ obli.vbi penitentia non admittitur. Dicit Dy.hic ſpeciale. Vel aliter,ceſſio bonorum non fuit actus obligatorius,ſed introductus in debitoris fauorem,ideo poteſt penitere ſi vult.

LEX IIII.

a **Is qui bonis [a]ceſſit,ſi qd.** Concordat l.qui bonis.infra eodem.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Is qui bonis. Tene menti ꝙ prouiſio huius tituli,non eſt neceſſaria in obligato ad ſpeciem.vt not.probat Bartol.in l.continuus.§.illud.de verb.ob.qd bene not.⁊ per Azo.in tit.de his qui in prio.credito.loco ſucce.

1 Ceſſio bonorum,an impediat litis conteſtationem.
2 Ceſſio bonorum habet locum in debitore fiſci.
3 Ceſſio bonorum non habet locum,quando quis preciſe teneatur ad factum.

1 §. **Sabinus** Hic tex.† ibi, inquietari,videtur dicere ꝙ ceſſio bonorum impediat litis cõteſtationem. In contrarium videtur text.j.eo.l.pen.ibi dicam. Sed opp.C.de exac.tri.l.nemo lib.x.⁊ l.ſacrilegij capite.circa fi.j.ad
2 leg.Iul.pecu.⁊ de ſacrilegijs.† Solu. Quod hic dicitur eſt verum,preterquã ſi eſſet debitor reipublice,vt legibus ſ.rijs. Itẽ
3 predicta † vera ſunt, preterquam ſi teneretur ad factum,ad qd quis teneretur preciſe. Ex hoc enim ꝙ lex dicit preciſe teneri, patet,ꝙ ceſſio bonorum non admittitur, ⁊ ꝙ poſſit quis compelli preciſe. Dicunt Vltramontani eſt verum, vbicunque eſt electa induſtria perſone. Ita no.Cy.C.eod.l.j.in ij.q. Sed puto verũ qd ipſi dicunt,ꝙ ceſſio bonorum non admittatur,vbi quis preciſe tenetur ad factum:ſed non puto verum qd dicunt,ꝙ compellatur preciſe vbicunque eſt electa induſtria,qd plene ſcribo in l.ſtipulationes non diuiduntur,infra de verbo.obliga.

LEX V.

1 Cedens bonis non liberatur a ciuili obligatione bonorum.

Qui bonis In exigendo aliquem in quantum facere poteſt, inſpicit quan
a tum ex eius patrimonij [a]fructibus põt redigi,nõ quãtum ex venditione rerum redigeretur,h.d.ſingularis,⁊ mirabilis caſus. In tex.ibi,ex quãtitate eius,⁊c.idẽ ex quãtitate fructus,qui rediguntur ex eo qd acquiſitum eſt. Not.er
1 go † qd dixi in caſu,⁊ glo.colligit hic vtrum per ceſſionem bonorum quis liberetur ab obligatione bonorum ciuili,⁊ hic eſt tex.qd non,quia poſt ceſſionem poteſt conueniri,⁊ ſic ciuilis obligatio non eſt ſublata. Et iſta eſt veritas,licet contrarium no.in l.vbicunque.j.de fideiu.vbi dt,quod ciuilis obligatio tollitur,qd eſt contra hanc l.⁊ gl.que eſt hic,tenent doc.C.e.l.j.in ix.queſtione. Alex. ¶ Patrimonij. No.ꝙ inſpicitur quantũ ex fructibus patrimonij redigi põt. Bene facit l.ſi fundum per fideicõmiſſum, in prin.⁊ qd ibi Bar.no.de leg.j.⁊ qd not.Bar.in l.ij.in fi.de reſcin.ven.adde tex.⁊ ibi not.Bart.in l.Imperator.in fi.ad treb.⁊ per hunc text.Bald.vt refert Imol.in l.ſi maritus in id.ſoluto matr.dt,ꝙ ſi maritus qui condemnatus eſt inquantum facere poteſt,habet poſſeſſionem maioris valoris,⁊ modici reditus ex quo reditu vix viuere põt,nõ cogitur illam vendere per illũ tex.ſed Imo.ibi contrarium tenet. An autem quando maritus condemnatur inquantũ facere põt ſufficiat ſibi relinquere tantũ, ꝙ ſibi pro victu ſufficiat,ſecundum qualitatem perſone ſue, an vero ſufficiat relinquere tantum. ex quo ſine neceſſitate viuere poſſit,vide Bal.in l.maritum.ſ.ſolut.mat.⁊ Ia.de Are.⁊ doc.in d.l.ſi maritus.in pe.q. Vide ſing.Bal.in rub.qui bo.ce poſ.⁊ in l.ij.circa prin.C.ꝙ cũ eo. Adde que conſuluit Ro.conſ.dix.ad fi.per hãc legẽ quam ibi dt ſingularem ad id. ¶ An.Barb. Et iſtum text.tene menti perpetuo: quia Ange.in l.diuus.ſ.de pet.here.facit magnum feſtum,dicens ſe vna cum Bald.conſuluiſſe apud Ariminum,⁊ in l.Imperator.ſ.ad Trebel.⁊ ibi do.Ioan.ſatis concordat. Caſus valde no.eſt ſecundum eum in l.j.§.mulier.de ven.in poſ.mit. Vide omnino,⁊ vide Ange.in l.j.C.de legat.⁊ in authen.contra cum rogatus.C.ad Treb.⁊ in l.imperator.ff.ad Tre.Bart.in l.cum alimenta.ff.de ali.le.Bal.in l.ſi quis ad declinandam.C.de epiſco.⁊ cleri.vbi allegat iſtũ text.⁊ text.in l.iij.§.j.ff.vbi pu.edu.debeat.

LEX VI.

1 Agnoſcere debitũ debet primo ille,qui vult cedere bonis, ⁊ qualiter fiat iſta agnitio.
2 Ceſſio bonorum,an impediat litis conteſtationem.
3 Cedens bonis cogitur indicare bona.
4 Poſt ceſſionem factam locus eſt penitentie.
5 Cedenti debent panni ſaltem remanere.

Qui cedit. Hic videtur caſus ꝙ ceſſio bonorum conteſtationem non impediat.† Di
1
a citur hic,agnoſcat debitum, quero qualiter [a] iſte debet agnoſcere

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN